

KÄYNTI KOTIMAISESSA METALLI-RADIO OY:N TEHTAASSA

Nurkkaus pullistusosastolta.

Muuntajien kokoonpano-osastolta.

Allekirjoittaneella oli eräänä päivänä tilaisuus tutustua perusteellisesti erääseen kotimaiseen tehtaaseen, joka vaatimattomasta alusta on kehittynyt huomattavaksi tekijäksi radioteollisuudessa tarvittavien osien valmistajana. Oppaaksemme kiertokäynnillä saimme tehtaan johtajat J. ja K. Satukankaan, joiden opastuksella sain tutustua tehtaan kaikkiin osastoihin.

Ensin tiedustelimme, milloin tehdas on perustettu? Metalli Radio Oy. on tällä nimellään toiminut n. 1½ vuotta, mutta tuntevat helsinkiläiset ja myöskin allekirjoittanut herra Satukankaan jo 10 vuoden takaa. Toiminta on vähitellen kaikenlaisesta metallityöstä kehittynyt ja siirtynyt yksinomaan sähkö- ja radioteknillisten laitteitten valmistukseen.

Nykyään toimii tehtaassa n. 50 henkeä, jota voidaan pitää varsin kunnioitettavana lukuna, sillä koneethan kuitenkin suorittavat

aikaisempaan kirjelmäänsä, jossa selosti perusteellisesti ja yksityiskohtaisesti nykyään suomalaisissa laivoissa vallitsevia olosuhteita sähköttäjien työaikaan, työvelvollisuuksiin sekä lomiiin nähden.

I.F.R.:ään kuuluvien jäsenliittojen viime kesäksi suunniteltua yhteistä vuosikokousta ei osanottajien vähyden vuoksi voitu pitää.

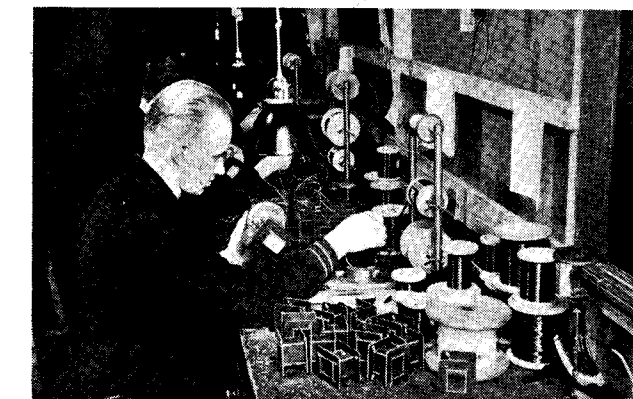
Koska viimeaikoina on sattunut useampiakin sellaisia valitettavia tapauksia, jolloin liittomme jäsenet ovat sekä liiton että virkaveljiensä arvoa alentaneen käyttäytymisensä johdosta saataneet aikaan ikävyyksiä, haluaa liiton johtokunta tässä kiinnittää arv. jäsentensä huomiota tällaisen sopimattoman käyttäytymisen ikävistä seurauksista koko ammattikunnallemme, sekä toivoo samalla, että vastaisuudessa ei liitolle tulisi aihetta min-käänlaisiin muistutuksiin jäsentensä käyttäytymisen suhteen.

Yleensä on liiton toiminta kuluneena vuotena ollut sängen vilkasta. Johtokunta on kaikin tavoin työskennellyt jäsentensä eduksi monissa sellaisissakin tapauksissa, joita tällaisen toimintakertomuksen puitteissa ei voi mainita. Paitsi jäsentensä välistä kirjeenvaihtoa, on liitto ollut myös kirjeenvaihdon avulla yhteydessä I.S.R:n, sekä Tanskan, Ruotsin, Norjan ja Islannin radio-sähköttäjälaittojen kanssa. Saapuneiden kirjeiden lukumäärä on 302 ja lähetettyjen kirjeiden lukumäärä 251 kpl.

Johtokunnan kokouksia on ollut neljä. Vakituksina jäseninä ovat johtokuntaan kuuluneet: puheenjohtajana Veijo Meklin, varapuhjohtajana Yrjö Luomamäki ja sihteerinä Erkki Koivisto, sekä varajäsenenä Tauno Hartikainen, Jaakko Holopainen, Väinö Poutiainen, Tauno Launis ja Onni Ääri. Tilintarkastajina ovat olleet Arttur Järvi ja Aarne Nylund, sekä varalla Jalmari Bollström ja Yrjö Jalkanen.

Helsingissä, 12 p:nä joulukuuta 1936.

Erkki Koivisto.
Sihteer

Muuntajien käämimistä.

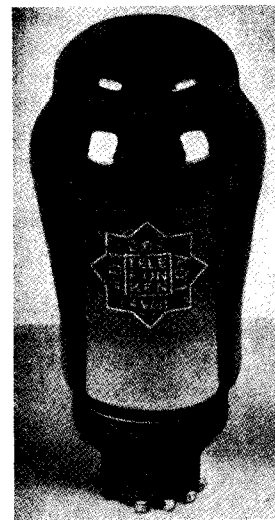
suurimman osan työstä. Tehdas käsittää seuraavat valmistusosastot tai ryhmät: sorvaamo, uuttamo, työkaluosasto, puristimet ja stanssit, muuntajakäämintä, ruiskumaalaus, niklaus ja kokoonpano-osastot sekä laboratorion. Luonnollisesti työväkeä on vielä hajaantunut näille osastoille joissa kootaan puolivalmisteet osa osalta yhteen. Näillä osastoilla syntyy pikkuosaa jos minkälaista. Mainitsen vain seuraavat: kaikenlaiset radio-osat kuten muuntajat, p.j. kuristimet, asteikkoja monenlaisia, yliheittäjiä, runkolevyjä, kelanosia, kelasuojuksia metallista, ym. ym. puhumattakaan metalli- ja eristysaineosista joita valmistuu puristin-osastolla.

Tämä kaikki oli vasta radiotarvikkeita, sitäpaitsi on valmistusohjelmassa sähköpuolella Neon-muuntajat, hälytyslaitteet, puhelinosat ym. heikkovirta-alalla tarvittavaa. Metallinjalostus käsittää: puristintuotteet, sorvaukset, ym. Lukuisasti ovat revolverisorvit luovuttaneet ruuveja ja muttereita kaikenlaatuisiin tarkoituksiin.

Tehtaalla on käytettävänä lukuja uudenaikaisia koneita, siis sorveja, puristimia rautahöyliä, pisteuuttakoneita, porakoneet ym. sekä lukuisia käämimiskoneita muuntajaosastolla. Tarvittavat työkalut ja stanssit valmistaa oma työkaluosasto.

Hyvin varustettuun ja eteenpäinpyrkivään tehtaaseen kuuluu sitäpaitsi laboratorio. Onhan välttämätöntä, että tehdas voi taata valmisteittensa ensiluokkaisuuden ensin itse niitä kokeilemalla ja käyttämällä. Tehtaan laboratorio on hyvin varustettu uuden-

MAINIO, PIENI LÄHETIN PUTKI ON TELEFUNKEN AD 1

KÄYTTÖARVOT:

„A“ luokassa

Hekkujännite.....	4 V	Hilaetujännite.....	45 V
Hekkuvirta	0,95 Amp.	Jyrkkyys	6 mA V
Anodijännite max.....	250 V	Läpäisyarvo	25 °
Anodivirta	60 mA	Vahvistuskerros.....	4

„C“ luokassa

25 Watin "inputilla" toimii AD 1 lähes vuoden ajan erinomaisesti OH2NE lähettimessä pääteputkena

HINTA SMK. 225:—

aikaisilla kojeilla, joista mittalaitteista erikoisesti huomasi oskillographin. Tämä onkin tärkeä laite, kun on kysymyksessä radiossa käytettävät kelat, kondensaattorit ym. sekä metallien sähköisten ym. ominaisuuksien toteaminen.

Saimme myöskin tutustua ja seurata matalajakso- eli verkkomuuntajan kaikkia työvaiheita. Ehkä sekin kiinnostaa lukijaa, niin selitämme tässä hieman näkemäämme.

Ensimmäisessä vaiheessa näimme muuntajapeltien puristamisen, joista syntyy muuntajan rautasydän, sitten seurasimme kela-sorvaamista, kytkinlevyjen ja kiinnikerautojen valmistumista. Nämä kaikki osat siirretään käämimistä ja lopullista kokoonpanoa varten omalle osastolleen. Täältä nopeudella kelarulliin. Tehdään tarvittavat ulosotot jne. ja niin onkin pian muuntaja valmis. Kun se vielä on ruiskutusosastolla saanut värinsä lähetetään se laboratorioon, jossa kokeillaan läpilyöntikestävyys ja arvojen paikkansapitäväisyys. Näin on muuntaja valmis lähetettäväksi tilaajalleen. Monet ovat ne langanpaksuudet, hiuksenhienosta monen millin vahvuuteen, joita laitteissa tarvitaan. Niinpä esim. Neon-muuntajaan voi mennä n. 5,000 m. kuparilankaa ja kuitenkin ei kääminen kestä kuin lyhyen ajan.

Tehtaan työskentely on ollut viimeaikoina hyvinkin vilkasta, sillä onhan nyt juuri radiokausi vilkkaimmillaan. Tämän takia emme uskaltaneetkaan haastatella johtaja Satukangasta pidempään, mutta tiedustelimme kuitenkin ennen pois lähtöä hieman tulevista suunnitelmista. Saimme vastaukseksi, että tehdasta aiotaan edelleen laajentaa ja senvuoksi seurataan laboratoriossa kiinteästi radiotekniikan kehitystä, jotta asiakkaille voitaisiin tarjota ajan ja tekniikan vaatimuksia vastaavia tuotteita.

Tähän loppuukin pikahaastattelumme ja liitämme kirjoitelmaan muutamia käytettäväksemme annettuja kuvia jotka olemme varustaneet tarpeellisin selityksin.

"kaks' pii."

Sähköpisteuuttamista. Runkolevyjä tehdään.

— KIRJALLISUUTTA. Jokaiselle radiosähköttäjälle hyödyllistä dipl.insinööri J. Rissasen kirjoittamaa Radiopuhelimenhoitajan opasta saa tilata S.R:n liiton sihteeriltä. Hinta 15 mk.

— KANSAINVÄLINEN RANNIKKO- JA LAIVA-ASEMIEN LUETTELO on hiljattain ilmestynyt uutena painoksena. Aikaisemmassa julkaisussa Suomen rannikkoasemien kohdalla esiintyneet puutteellisuudet ovat nyt tulleet korjatuiksi.

KOKEMUKSIA ISLANNIN SILLINPYYNTIVESILTÄ

Jo kahdeksana kesänä ovat suomalaiset olleet mukana sillinpyynnissä Islannin vesillä. Valtamerikalastuksessa näyttelee radio varsin tärkeätä osaa ja siksi olen joka syksy kalastusalus-temme palattua koettanut saada mukana olleita radiosähköttäjiä kirjoittamaan lehtemme elämyksistään, mutta turhaan. Kun "Petsamo" OHDR nyt viime syyskuun loppupuolella palasi viimekesäiseltä matkaltaan, päätin tällä kertaa turvautua haastateluun ja tässä on nyt sitten tulos.

Noustessani laivaan Hangon satamassa, jossa "Petsamosta" parhaillaan purettiin saalista laiturille, tapasin laivan olleet radistit omassa valtakunnassaan koneitaan kunnostamassa.

— Tällaisessa laivassa on radiolla todellakin jossakinmäärin toisenlaatuiset tehtävät kuin rahti- tahi matkustajalaivassa — alkoi virkaveli *Harry Björklund* selostuksensa — ja että tehtävistä ei täällä ole puutetta, osoittanee kai jo sekin, että "Petsamo" on ainoa suomalainen laiva, jossa meitä radisteja on oikein kaksittain; kohtalotoverini *Hugo Soljon* kanssa teimme siis koko kesän n.s. pyöreitä työpäiviä. Nyt päättynyt pyyntimatka kesti kesäkuun 6 p:stä syyskuun 23 p:ään, joiden välisenä aikana vaihdoimme joltisenkin tukun radiosanomiamme ja puhuimme kaiken kaikkiaan erinäisen luvun tunteja radiopuhelimessa — sanomien lukumäärää emme kuitenkaan ole oikeutettuja ilmoittamaan ja puheluyhteyksistä taas ei tainnut tulla pidettyä erikoista kirjaa.

Näitä lähettämiä on täällä kaikkiaan neljä kappaletta. Ensimmäisin 1½ kW päälähetin, jossa on sekä pitkät että lyhyet aallot, ICW, CW ja Phone, ikävä vain, että lähetintä alkaa jo vaivata vanhuudenrähnaisuus ja konstruktioltaan näkyy se lisäksi olevan sellainen, ettei sitä juuri kannattane ryhtyä ajanmukaistuttamaan. Akiulla toimivana varalähettimenä on meillä 50 watin putkilähetin ja puheluyhteyksiä varten kalastuslaivojemme kanssa erikoinen 15 watin kone. Näiden lisäksi on meillä vielä navigatiohytissä ohjattu puhelälähetin, jolla laivan kapteeni voi ottaa suoran yhteyden kalastuslaivoihin ja jolla päälähettimen ollessa työssä esim. OHM:n kanssa voidaan samanaikaisesti ottaa yhteys vaikkapa lähimpään rannikkoasemaan. Lukuunottamatta navigatiohytissä olevaa peilauslaitetta ja tavallista vastaanotinta, on meillä täällä radiohytissä 4 vastaanotinta, joista yksi on aina 600 metrillä, toinen on viritetty omien laivojemme puhelu-aallolle 190 mtr, kolmannella vastaanotetaan erilaisia raportteja ja neljännellä yleisradio-ohjelmia eri paikoissa laivaa oleviin kovaäänisiin.

Mitä sitten varsinaiseen sanomanvaihtoon tulee, niin voidaan se jakaa täällä, samoin kuin muuallakin, keskipitkillä ja lyhyillä aalloilla suoritettuun. Suora ja mahdollisimman nopea radioyhteys kotimaassa olevaan sillinpyyntikonttoriin on tietenkin välttämätöntä. Suoran, joskaan ikävä kyllä ei tarpeeksi nopean yhteysmahdollisuuden tarjoaa "Petsamolle", kuten muillekin suomalaisille laivoille, Hanko Radio OHM, jonka kanssa olimme 36 metrin yhteydessä öisin, usein jopa kolmekin kertaa samana yönä. Yhteys säilyi paria lyhytaikaista katkeamista lukuunottamatta koko matkan ajan, joskin kuuluvaisuus oli monasti hyvinkin heikkoa ja varmasti OHM:n miesten kärsivällisyyttä koettelevaa. "Petsamon" lähettimen ääni huononee näet ajoittain 36:lla, jolloin se muistuttaa kuulemma lähinnä ilmahäiriöitä, aallonvakuudesta ei juuri kannata puhua ja kaiken kukkuraksi paloi viimeisellä kalastusviikolla toinen tasasuuntaajistamme, joten sanomien poimiminen OHDR:stä ei todellakaan liene ollut erikoisemmin innostavaa. Tässä yhteydessä en muuten mal-

ta olla lausumatta pientä ihmettelyäni siitä, miksi suomalaiset laivat eivät yleensä tunnu olevan kovinkaan halukkaita auttamaan toisiaan 36:lla. Sellainen menettely olisi kuitenkin hyvä ja kaunis tapa ja eiköpähän sattuisi vastaisuudessa tilaisuuksia, jolloin saamansa avun mielihyvin maksaisi samalla mitalla takaisin.

Sanoisin ettei yhteys OHM:n kautta Suomeen ole tarpeeksi nopea. Tällä tarkoitan sitä, että aseman kanssa pääsee, kuten tunnettua, lyhytaaltoyhteyteen vain yöllä, mistä sanomanvaih-dolle aiheutuu laivasta mantereelle meneviin sanomiin nähden vuorokauden viivytys silloin kun sanomaan olisi viivytyksittä saatava vastaus. Tästä syystä olikin meidän kiireellisissä tapauksissa pakko antaa sanomamme islantilaisten rannikkoasemien kautta kaapeliteitse Suomeen lähetettäväksi. Olisi mielestäni aivan välttämätöntä, että Hanko Radioon jo vähitellen saataisiin lyhytaaltoyhteyden tarkoitukseen sopivalla aallolla myös päiväsaikaan, jotta molemminpuolinen sanomanvaihto kävisi mahdolliseksi liikekonttorien aukioloaikana. Näin kalastusradistin kannalta katsoen olisi myös toivottavaa, että aseman päivytsaikoja pidennettäisiin nykyisestään. Meille kävi näet usein niin, että juuri tuon 10 minuuttia kestävästä päivytyksen aikana oli meidän huolehdittava puhelinyhteyksistämme kalastuslaivojemme kanssa jaellemme siinä välissä kerinneet pyytää OHM:ää odottamaan, oli sanoma sitten lähetettävä muita teitä.

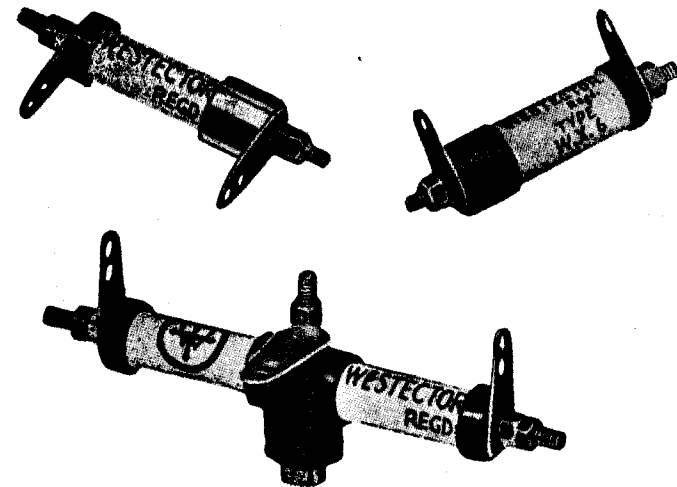
Islantilaisten rannikkoasemien kanssa olimme keskipitkillä aalloilla vilkkaassa sanomanvaihdossa. Asemista on Reykjavik Radio tärkein. Sen tehoksi on luetteloihin merkitty 1 kW ja on se auki ympäri vuorokauden. Toinen asema, jonka kanssa olimme paljon tekemisissä, oli Siglufjörður Radio, teholtaan 100 wattia, mutta kun asema suljetaan jo kello 22.00, ei siitä aina ollut meille apua. Kaikilla sikäläisillä maa-asemilla on myöskin radiopuhelimet, mutta eivät ne välitä puheluja yhteysverkkoon, vaan yksinomaan vain puhelinsanomiamme. Henkilökunta näillä asemilla on OK ja yhteistyö heidän kanssaan oli mitä parhain. Poislähtiessämme lausuttiin molemmanpuoliset kiitokset ja toivotukset jälleensuunnittelusta.

Häiriöiden runsauteen nähden ovat Islannin lähivedet omaa luokkaansa, mutta niinpä olikin siellä kalastamassa noin 170 eri kansallisuudelle kuuluvaa alusta. 200—150 metrin alue oli ahdinkoon saakka kansoitettu ja kun laivat kokoontuivat aina sinne, missä silliparvet kulloinkin ilmestyivät pinnalle, sattui silloin tällöin, että tällä aaltoalueella ei päässyt minnekään; kaikista harmillisinta oli lisäksi se, että puhelinlaivat tuppautuivat myös 600:lle — muka "yleiselle kutsu- ja kuuntelu-aallolle"! Perämiessähkötäjät näyttivät täälläkin omalaatuista "ammattitaitoaan" sekä liikennekulttuuriaan. Viimemainitussa suhteessa loistivat erikoisesti norjalaiset perämiessähkötäjät.

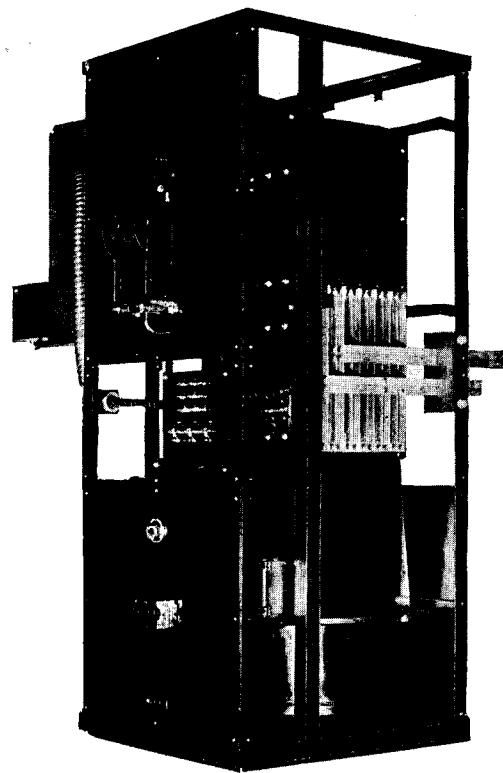
Kalastuslaivoille yleensä tarjoaa radiopuhelin oivallisen yhteysvälineen. Mikäli tiedän, ovat juuri suomalaiset ottaneet ensiksi puhelimet käytäntöön sillivesillä, mutta niinpä onkin meikäläisillä sitten näissä asioissa paras kokemus. Laivojemme keskeinen puhelu-aalto on 190 mtr, islantilaisten 182—187, englantilaisten 142, mutta olivat ne usein myös 190:illä ja norjalaisten 150 ja 700 mtr, mutta käyttivät viimeainitut usein kutsuihinsa myös 600 metriä, häiriten siten pahoin varsinaista sanomanvaihtoa. Yleisenä huomiona puhelu-aaltojen suhteen voi mainita, että laivat eivät paljoakaan piitanneet niille varatusta aallosta, vaan siirtelivät sitä mielensä mukaan, mistä tietenkin koitui muille kiusaa. Pahimpina aaltojen siirtelijöinä on ehken pidettävä eng-

WESTINGHOUSE-

Tasasuuntaajia

Pyytäkää uutta
erikoisluetteloamme

CHESTER

Helsinki, Kaisaniemenkatu 5,
Puh. 32 778, 34 355

SUOMEN RADIOSÄHKÖTÄJÄLIITON R.Y.

vuosikokous, jonne oli saapunut 19 jäsentä, pidettiin Helsingissä H.O.K:n kerhohuoneustossa 12. 12. -36. Liiton puh.johtaja avasi kokouksen, puhuen muistosanoja 25. 7. -36 edesmenneestä jäsenestämme Olof Lundbergista, jonka muistoa kunnioitettiin seisaalleen nousten hetken hiljaisuudella. — Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin J. Holopainen ja sihteeriksi K. Blomqvist. Pöytäkirjan tarkastajiksi tulivat A. Nylund ja T. Launis, valtakirjojen tarkastajiksi E. Hallamaa ja H. Lindroos, sekä vaalilippujen tarkastajiksi R. Liukkonen ja T. Damen.

Liiton sihteerin luettua edellisen vuosikokouksen pöytäkirjan sekä päättyneen vuoden toimintakertomuksen, jotka molemmat hyväksyttiin muistutuksitta, päätti kokous myöntää johtokunnalle tili ja vastuuvapauden.

lantilaisia trawlareita, joiden sähköttäjät tuntuivat ihastuneen suomalaisten aaltoon 190 metriin, jolla ne juttelivat sähköttämällä toisinaan tuntikausia paljasta roskaa. Englantilaiset puhelimenhoitajat taas viljelivät puheluyhteyksissään liikaa rumia sanoja ja juttelivat muutenkin harvaan ja hartaasti, ikäänkuin koko avaruus olisi ollut vain heitä varten.

Hyvin ymmärrettävistä syistä on pyynnissä koetettava säilyttää sanomasalaisuus niin sanomiin kuin puheluihinkin nähden. Puheluyhteyksissä käytetään salakieltä, jossa lausuttu sana merkitsee todellisuudessa jotakin vallan toista. Mutta lisäksi on tämä suomenkieli sellaista, että sen taito muualla maailmassa ja erikoisestikin sillinpyyntivesillä on heikonpuoleista, joten sitä voitaisiin ”suoranaisenakin” melko suurella varmuudella käyttää salakielenä puheluyhteyksissä, ellei puhelimenhoitajan ääni ilmi-antaisi mikä laiva on kulloinkin ”äänessä”. Kovin tuntuivatkin islantilaiset olleen kiinnostuneita suomalaisten puheluista, koska virkaveli Soljon ollessa pistäytymässä maissa Siglufjörðurissa, hän postikonttorista, jossa sijaitsee sikäläinen rannikko-asema, avonaisesta akkunasta kuuli kauaksi kadulle saakka, miten ”Petsamo” antoi puhelinsanomaa ”Kalapojalle”. Meidän kalastuslaivoissamme oli puhelinpäivystys järjestetty koväänisten avulla, joten laivat pääsivät toistensa kanssa yhteyteen milloin hyvänsä. Yhtämittaa riittikin puhelintiedoituksia, vasta syyskuu puolella voitiin ”Petsamosta” joskus kello 24 seuduissa antaa laivoille lupa sulkea puhelimensa pariin kolmeksi tunniksi.

Syksymällä yritimme muutoin puhelinyhteyttä 188 metrillä suoraan Hankoon ja parina yönä olivatkin olosuhteet siksi edulliset, että meidät voitiin OHN:ssä kytkeä yhteysverkkoon. Useimmiten olivat kuitenkin ilmastohäiriöt siksi pahoja, että puhelua ei voitu antaa. Mitä OHN:n kuuluvaisuuteen Islannin vesille tulee, niin huomasimme sen yleensä olevan riittävän hyvän, elleivät engelsmannit olisi alituisesti häärineet samalla aalloilla. Helsinki Radion OHG:n aalto on sen sijaan häiriövaapaalla kohdalla, mutta kun asema ei ole öisin avoinna, emme sitä kautta päässeet kokeilemaan puhelua kotimaahan.

Sellaistahan siellä oli, yhtä ja toista voitaisiin vielä lisätä, mutta riittääköön nyt kuitenkin tämä. Jos Radio OH:n lukijat ovat kiinnostuneita perehtymään itse sillinpyyntiin, niin se käy helposti päinsä tutustumalla niihin pariin kirjaan, jotka jo muutamia vuosia sitten on julkaistu — ainakin toisen kirjan tekijä on Ernst Lampen-Isokeisari, joka oli ”Petsamon” mukana yhteen pyyntikauden — lopetti haastattelun selostuksensa.

Mkl.

Äänestyslippujen laskun jälkeen todettiin, että varsinaisiksi jäseniksi liiton johtokuntaan seuraavaksi toimintavuodeksi tulivat valituiksi seuraavat: puh.johtajaksi V. Meklin, varapuh.johtajaksi Y. Luomamäki ja sihteeriksi E. Koivisto, sekä varajäseniksi J. Holopainen, T. Launis, E. Eronen, T. ja E. Hartikainen. Tilintarkastajiksi tulivat T. Damen ja R. Liukkonen, sekä varalle K. Blomqvist ja H. Bollström.

Jäsenmaksut päätettiin äänestyksen jälkeen korottaa 200:— mk. merellä ja lentoliikenteen palveluksessa olevilta ja 100:— mk. valtion ja yleensä maissa toimessa olevilta, vähemmistön kannattaessa jäsenmaksujen pysyttämistä ennallaan, jonka erävän mielipiteensä kokouksen päätöstä vastaan R. Liukkonen pyysi merkittäväksi pöytäkirjaan.

Radio OH:n julkaisemista päätettiin jatkaa entiseen tapaan yhdessä Suomen Radioamatööriunionin r.y. kanssa, ja myönnettiin lehden painatuskustannuksiin 4,000 mk. määräraha. Lehden toimittajaksi valittiin edelleenkin v. Meklin. Toimituspalkkio korotettiin 2,400 mk. vuodessa. Sihteerin palkkio pysytettiin ennallaan.

Koska jäsenmaksujen epäsäännöllinen suorittaminen on jatkunut vuodesta vuoteen, ja kun tällaisesta olotilasta olisi vihdoin päästävä, päätti kokous yksimielisesti jäsenmaksujen suorituksen suhteen seuraavaa: Ellei kunkin kyseessä olevan vuoden jäsenmaksuja ole suoritettu kesäkuun 1 päivään mennessä, peritään ne postiennakolla, jolloin postikulut joutuvat asianomaisen jäsenen suoritettaviksi. Nykyisiä jäsenmaksurästejä aletaan periä ensi vuoden tammikuusta alkaen postiennakolla, pienemmissä, noin sadan markan suuruisissa erissä, asianomaisten suorittaessa perimiskulut. Jos jollain jäsenellä on vielä seuraavan vuosikokouksen alkaessa vuoden 1936 tai sitä aikaisempien vuosien jäsenmaksuja suorittamatta, eroitetaan hänet silloin liitosta sääntöjen 10 pykälän mukaisesti.

Senjälkeen päätettiin yksimielisesti, että suorittamatta olevien jäsenmaksujen takia liitosta eroitettua jäsentä ei hyväksytä uudelleen jäseneksi ennenkuin hän on maksanut liitolle aikaisemmin suorittamatta jääneet jäsenmaksut.

Keskusteltiin oman toimistohuoneen, joka samalla voisi olla myös jonkunlaisena kerhohuoneena, hankkimisesta liitolle. Liiton laajentuneeseen toimintaan katsoen pidettiin tällaisen huoneen hankkimista kylläkin tarpeellisena, mutta ottaen huomioon liiton nykyisen taloudellisen tilan, ei kokous tehnyt vielä ratkaisevaa päätöstä asiassa, vaan jätti sen myöhemmin koollekutsutavan liittokokouksen päätettäväksi, senjälkeen kun on saatu kokemusta uuden jäsenmaksujen perimistavan tuottamista tuloksista ja siten päästy varmuuteen liiton taloudellisesta kantokyvystä kyseellisessä asiassa.

Kokous hyväksyi lopullisesti johtokunnan aikaisemmat toimenpiteet jäsenien Eino Himasen ja Veli Arolan eroittamisesta liitosta.

Päätettiin ehdottaa Posti- ja lenn.hallituksen vahvistettavaksi ehdotus erikoisen kalustoluettelon käytäntöön ottamiseksi laivaradioasemia varten, sekä ehdotus sellaisen ilmoituskavakkeen vahvistamisesta, jolla laivaradiosähköttäjät kuukausittain ilmoittaisivat asemansa teknillisen kunnon.

Lopuksi annettiin liiton johtokunnalle valtuudet ryhtyä toimenpiteisiin arpajaisten järjestämiseksi liiton toiminnan tukemiseksi.

Kokouksen virallisen puolen päätyttyä kello 21,30, jatkettiin yhdessäoloa sinne saapuneiden vieraiden kanssa. Liiton sihteeriläusui sepittämänsä runon liiton vaiheista. Rattoisasti seurustellen, välillä karkeloiden, vietettiin iltaa sulkemishetkeen saakka.

SUOMEN RADIOSÄHKÖTTÄJÄLIITTO R.Y. N TILINPÄÄTÖS 30 P:nä MARRASK. 1936.

Tulot:

Saldo edelliseltä vuodelta	Smk. 11,117:10
Jäsenmaksutuloja yhteensä	„ 18,060:—
Korkoja	„ 405:60
Yhteensä Smk. 29,582:70	

Menot:

Lehden painatuskustannukset	Smk. 2,976:—
Lehden toimituspalkkio	„ 1,800:—
Sihteerin palkkio	„ 6,000:—
I.F.R:n jäsenmaksu	„ 1,447:10
Puhelinmaksut ja vuokra	„ 1,209:30
Postimaksut	„ 503:10
Muut menot	„ 4,299:80
Saldo vuodelle 1937	„ 11,347:40
Yhteensä Smk. 29,582:70	

Helsingissä, marraskuun 30 p:nä 1936.

Erkki Koivisto,
sihteer.

A. Järvi. A. Nylund.
Tilintarkastajat.

RADIOAMATÖÖRIT HUOM!

Kuluvan kuun 31. p:nä päättyy allamainittujen radioamatöörien lupatodistusten voimassaoloaika. Luvat voidaan tälläkin kerralla uudistaa liiton välityksellä, jolloin jokaisen asianomaisen tulee lähettää liiton sihteerille, osoitteella Laivurinkatu 21, Helsinki,

seuraavaa: Anomus kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriölle (mainittava vuosi, jolloin hyväksytty liittoon), oikeaksi todistettu avoin asianajovaltakirja sekä rahaa Smk. 210:—.

Autere, Eugen
Cederquist, Alf Magnus Wh.
Inha, Helge Hjalmar
Jalkanen, Yrjö
Jukonen, Robert Ensio
Jäykkä, Raino Paavo Ensio
Kirsimaa, Veikko Aleksander
Keckman, Olli Oskari
Koskinen, Kauko Aimo Sakari
Kurikka, Jorma Juhani
Malmari, Yrjö Ariel
Munsterhjelm, Stefan Arvid
Nordman, Jussi
Perho, Yrjö Aleks.
Roos, Berdt Waldemar
Saarni, Antti M. Pauli
Vasama, Volmar Waldemar
Viikari, Kaarlo Waldemar
Virkkumaa, Karl Bertel

Kanslisti
Teknikko
Radioteknikko
Radiosähköttäjä
Virkamiesharj.
Nimismies
Kersantti
Sähkötekniikko
Konttoristi
Ylioppilas
Kadetti
Ylioppilas
Kirjaltaja
Kersantti
Radio-ohjaaja
Konttoristi
Radiomekanikko
Radiosähköttäjä
Kersantti

Sortavala
Karhula
Pori
Helsinki
Elisenvaara
Turku
Hämeenlinna
Viipuri
Rauma
Helsinki
Kauhava
Helsinki
Pori
Käkisalmi
Turku
Pori
Helsinki
Utti
Viipuri

HUOMIO HUOMIO

Ostakaa radiotarpeenne edullisesti!!

Maaseututillaukset toimitetaan nopeasti ja huolella.

Siltasaaren Sähköliike

HELSINKI, Sirkuskatu 1. — Puhelin 71792

TÄHDENLENTOJA 28 MJ:N ALUEELTA

28 mc:n aaltoalue on edelleen pysynyt hyvässä kunnossa. Tosin oli keli marraskuun keskivaiheilla huononemaan päin, mutta parani se pian jälleen. Kuuluvaisuutta tällä hetkellä ei kuitenkaan voi verrata lokakuun ja marraskuun erinomaiseen kuuluvaisuuteen, mutta yhteyshmahdollisuuksia on sentään edelleenkin olemassa miltei kaikkiin maanosiin. VK ja ZL asemat ovat varsinkin sunnuntaisin kuuluneet erinomaisesti alkaen klo 09.00 aina klo 14.30 saakka. VK asemista puheen ollen on erikoisesti mainittava VK2GU, joka lienee vakituinen eläjä tällä tällä alueella, kuuluen hyvällä voimakkuudella. Sen sijaan on VK4Ei ollut tänä syksynä ihmeellisen heikko. Mutta muita "uusia" VK asemia on tämän vanhan konkarin tilalle tullut kymmeniä. Afrikkalaiset, varsinkin ZSiH, SU1SG, FT4AC ja CW8MI ovat olleet helposti tavoitettavissa, kun taas FA asemat ovat kuuluneet harvemmin kuin noin vuosi sitten. Aasialaisia kuulee harvoin. VU2AU lienee vakituisin näistä, mutta on se kovin rasi-tettu amerikkalaisilla, jotka käyttävät sitä jonkunlaisena etappiasemana WAC:ta varten. Ryssien U9 on ota tässä lukuun, vaikka ne kuuluvatkin hyvin ja vastailevat tuontuostakin. VS6AF kuului lokakuun alussa hyvällä voimakkuudella, mutta nyt se tuntuu tyystin hävinneen näyttämöltä. Japanilaisia en ole kuullut sitten viime kesän. — Etelä-Amerikkalaisista mainittakoon parhaiten kuuluvat OA4J ja CP1AC. Edellinen kuuluu iltapäivisin tarkalleen OH 7ND:n käyttämällä jaksoluvulla. Kuulin nimittäin eräänä päivänä, tarkemmin sanoen 15/11 OH7ND:n CQDX:n klo 16.35 samanaikaisesti OA4J:n kanssa. CP1AC kertoi kuulensa useita suomalaisia, mutta sanoi olevan vaikeata saada aikaan yhteyksiä meikäläisten kanssa. Amerikkalaisia tuskin kannattaa mainita, sillä niitä kuuluu aina W7 myöten klo 15 jälkeen iltapäivisin 19 saakka. Kuuluvaisuus saattaa nousta ihmeellisiin "arvoihin", joiden tarkka määrittäminen kävisi päinsä vain kenttävoimakkuusmittaria käyttämällä.

Ylläolevat havainnot näin Helsingistä käsin. Olen kuitenkin varma siitä, että maaseudulla ovat havainnot aivan toisenlaisia.

*

Erikoisen ilahduttavaa on ollut todeta OH-asemien suhteellisen runsaslukuisuus tällä alueella. Olen kuullut vastattavan parillekymmenelle OH-asemalle. Näistä mainittakoon seuraavat: OH7ND, OH7NJ, OH7NF, OH3NP, OH3OI, OH3OD, OH5NF, OH5NR, OH5OD, OH5OA. Maaseutu on siis runsaasti edustettuna tällä alueella. Samaa ei voida sanoa kakkosista. OH2NT on kylläkin ollut äänessä ja saanut yhteydenkin ZL:ään, mutta ei ole vaan jaksanut vakituisesti pysyä tällä alueella. OH2OB:n olen niinkään kuullut parisen kertaa. OH2NM:kin on uusine lähettimien taas ilmestynyt sinne. Kakkoset, jotka muodostavat suurimman osan meikäläisistä, saivat jo esimerkinkin vuoksi osoittaa suurempaa aktiivisuutta.

*

Olin yhteydessä eräänä aamupäivänä VK2GU:n kanssa ja tiedustelin häneltä, mikä OH-asema kuuluu parhaiten. Austraalia-lainen vastasi, että OH7NF on voimakkain, mutta sanoi äänen

laadun olevan kovin huonon (poor). Muut OH-asemat kuuluvat suunnilleen samalla tavalla eli r6—7 väliltä. Muuten VK2GU ihmetteli sitä, että kuulee etupäässä vain OH-asemia. Mainittuna päivänä hän oli kuullut 10 OH-asemaa ja ollut yhteydessä 8:n kanssa. Sanoin olevani melkoisen syytön tähän ikävään tilanteeseen, mutta halusin mielelläni tietää jotain hänen laitteistaan. VK2GU:lla on luonnollisesti kideohjaus ja 100 wattia pääteasteessa. Vastanotin on 6-putkinen super ja antennina hän käyttää tunnettua "rotary Beamia" eli suunnattua, kierrettävää antennia, joka on hyvin yleisessä käytössä "kympin tekijöiden" keskuudessa. Mainittakoon tässä yhteydessä, että allekirjoittaneellakin on "rotary"-antenni, mutta ei mikään "Beam", vaan tavallinen yhdellä syöttöjohdolla varustettu Hertzi, jonka kiertäminen tapahtuu siten, että sen ulkopään kiinnityskohtaa muutetaan milloin mihinkin "korsteeniin" tai puuhun. Edellämäinnittu Beam lienee kuitenkin käytännöllisempi. Öhöm.

*

W3PC:llä on ainoastaan 1 kW tällaisessa antennissa. Anoditehosta hän ei maininnut mitään. Vaikka hänellä onkin näin suuri teho ja kaikin puolin ensiluokkaiset laitteet hän sanoi olevansa vähemmän rikas, kaukana siitä. Nykyiseen lähettimeensä tarvittavat varat hän on vähitellen säästänyt pidättymällä kaikenlaisesta tarpeettomasta rahantuhlauksesta. Omien sanojensa mukaan hän nyt tuntee suurta tyydytystä ja on erittäin tyytyvänen lähettimeensä, jonka ennätys 28 mc:llä on 50 kertaa WAC.

*

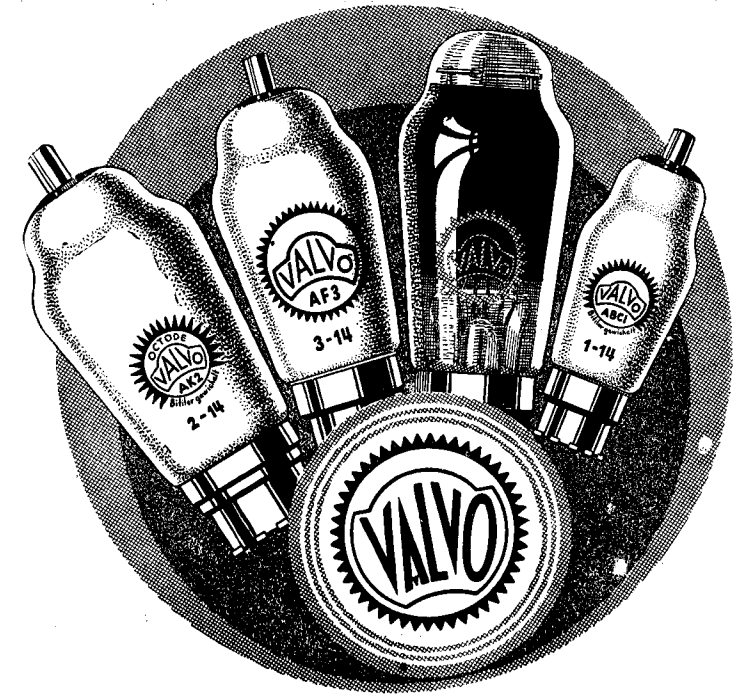
Erikoista huomiota kiinnittää, 28 mc:n yhteyksistä puheen ollen se, että suurten superien käyttö on levinnyt hyvin laajalle. HRO, NCX100, Hallicraftersit y.m. ovat aivan yleisessä käytännössä amatöörien keskuudessa huolimatta niiden satumaisista hinnoista. Näitten erinomaisten — joskin amatöörimelessä turhan loisteliaitten vastaanottimien ansiota ovat myös ne erinomaiset "noteeraukset", joita valtamorientakaisilta asemilta saa. NCX100, jolla minulla on ollut tilaisuus kuunnella, on todella-kin hyvä vastaanotin. Sen kaltaista vastaanotinta on aivan turha ryhtyä rakentamaan, siksi paljon erikoislaitteita ja suorastaan tarpeettomiakin vetimiä siinä on. Näin amatöörimelessä sanoen olisi meille pääasia, että saisimme sopuhinnalla kunnollisia, ra-tasydämällä ja ilmaväli-trimmereillä varustettuja välijaksomuun-tajia. Valmiita tällaisia ei ole toistaiseksi saatavana, mutta kuuleman mukaan niitä piakkoin tulee Suomenkin markkinoille.

*

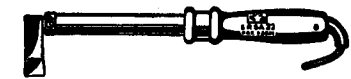
Tätä kirjoittaessani sain juuri kortin kympin yhteydestä W1KH:ltä. En kiinnittänyt yhteyteemme sen suurempaa huomiota. Nyt näen kuitenkin kortin alareunassa: W1KH Georg W. Bailey, Vice President A.R.R.L. & I.A.R.U. Vähän korvia kuumottaa. Onkohon tullut pahastikin "munittua" tämän yhteyden aikana. Eihän sitä aina kaikkia asioita jaksaa muistaa.

73 ja Hauskaa, rauhallista Joulua

OH5NG.

Välttämätön työkalu radiomonttöörille on

Malli 35 J 100 wattia.

ERSA-sähköjuotin.

Hinta Smk. 175: -.

VALVO-valmistusohjelma käsittää kaikki ajanmukaiset radioputket.

Jyrkät päätepentodit, korkea-arvoiset octodit superkoneita varten,

korkeajaksopentodit ja yhdistelmäputkia.

VALVO-putket pitävät huolen hyvästä vastaanotosta!

VALVO

HYVÄ RAKENNE, MITÄ SUURIN LUOTETTAVUUS

Pääedustaja Suomessa:

O.Y. FRESTA A.B.

Helsinki

NRAU:N JOULUKILPAILU

NRAU kutsuu kaikki jäsenliittoihinsa kuuluvat jäsenet (EDR, NRRL, SRAL ja SSA) kilpailuun, mikä pidetään tulevien uudenvuodenpyhien aikana.

Kilpailuajat: Lauantaina 2 p:nä tammikuuta 1937 klo 05.00—07.00 GMT.

Lauantaina 2 p:nä tammikuuta 1937 klo 22.00—24.00 GMT.

Sunnuntaina 3 p:nä tammikuuta 1937 klo 06.00—08.00 GMT.

Sunnuntaina 3 p:nä tammikuuta 1937 klo 12.00—14.00 GMT.

Jaksoluvut: 3,5—7—14—28 Mc/s. Sallitaan ainoastaan CW-lähetys (laatu A1), ja äänen tulee olla puhdas ja vakava. Siis laatu A2 (moduloitu sähkötyö) on kielletty A3:sta (puhe) puhumattakaan.

Sallitaan vain yksi QSO jaksolukualetta, kilpailuajanjaksoa ja asemaa kohti. Oman maan asemia ei oteta huomioon.

Kilpailuun osaaottavien asemien on käytettävä kutsua NRAU de...

Vaihdetaan kilpailusanoma, joka on laatua 08569 SKAWL. Kaksi ensimmäistä numeroa ilmoittaa kilpailusanoman juoksevan numeron ja kolme seuraavaa raportin RST-arvojen mukaan. T-numeron jälkeen ei lisätä X-kirjainta. Kirjainryhmä sisältää viisi mielivaltaisesti ja säännönmäisesti muodostettua kirjainta, jotka ovat erilaiset joka QSO:ssa.

Pistelasku suoritetaan siten, että jokaisesta hyväksytyistä kilpailusanomasta saa yhden pisteen. Loppusumma kerrotaan yhteyksiä saatujen maiden lukumäärällä ja lisäksi kertoimella, joka saadaan seuraavasti:

Pisteiden loppusumma.	Kertoim.
0—10	1.0
—12	1.1
—14	1.3
—16	1.6

—18	2.0
—20	2.5
—22	3.1
—24	3.8
—26	4.6
—28	5.5
—30	6.5
—32	7.6
—34	8.8
—36	10.1
—38	11.5
—40	13.0
—42	14.6
—44	16.3
—46	18.1

Kuuntelija saa pisteen jokaisesta oikein vastaanotetusta kilpailusanomasta.

Kilpailusanomapäiväkirja (logi), jonka tulee olla seuraavassa olevan mallin mukainen, lähetetään suoraan kilpailujohtolle, osoite SSA, Stockholm 8, ja tulee päiväkirjojen olla siellä viimeistään 15 p:nä tammikuuta 1937. Päiväkirjat on kirjoitettava ISOILLA KIRJAIMILLA. Kaikenlaisia lisätietoja ja arvosteluja otetaan vastaan kiitollisuudella, mutta tulee ne kirjoittaa eri paperille.

Kolme parhaimman tuloksen saavuttanutta osanottajaa saa NRAU:n diplomin, samoin kuin kunkin maan paras osanottaja. Kilpailun tulokset julkaistaan pohjoismaiden amatöörirelehdissä. Kilpailupäiväkirja kirjoitetaan seuraavaan muotoon:

Radio (kutsu).

Op. (Nimi).

Tx: Input: w. Rx: QRA:

(Jatk. siv. 115)

KAKKOSTEN MALJAN

tulostilanne 15/11 1936 mennessä saapuneiden ilmoitusten mukaan on seuraava:

Piiri 1	348 pist., paras	OH1OE	107 pist.
" 2	2.835 "	OH2OB	1.559 "
" 3	6.376 "	OH3NP	3.185 "
" 4	—		
" 5	4.369 "	OH5NR	1.718 "
" 6	1.303 "	OH6NP	396 "
" 7	???	!!!	
" 8	144 "	OH8NF	118 "
" 9	—		

Kun ylläolevaa tarkastaa huomaa, että seitosten kohdalle on tipahtanut kummankäköisiä "numeroita". Kun allekirjoittanut kymppillä työskennellessään on usein kuullut Mssrs. 7:lle kuuluvia vastauksia kaikilta maailman kolkilta, mutta ei ole saanut mitään tietoa, niin sai hän siitä vastustamattoman halun merkitä ? ja ! merkkejä heidän kohdalleen, sillä eihän voi otaksua, etteivät k.o. herrat ole kuulleet mainittuja vastauksia. hi! Siis sulkeudun suosioon "arv. ilm. odott. allam. osoitteella". Paitsi tavanmukaisia viivoja 4 ja 9 piirin kohdalla puuttuu ilmoitukset myöskin monesta muustakin ennen ahkerastikin ilmoitteleesta piiristä (1:t huom.). Kolmoset ja kuutoset ovat lähettäneet ilmoitukset OK ja aivan viime tipassa tuli viitosilta koko vuoden numerot, josta Miss 5YL:lle tks.

*

Ja sitten, jne taasen kakkosille. Lopun arvannette sanomatakin, mutta tulkoon nyt sitten sanotuksi: Lähettäkää vaikka itsenne kiusalla tietoja tulokstanne.

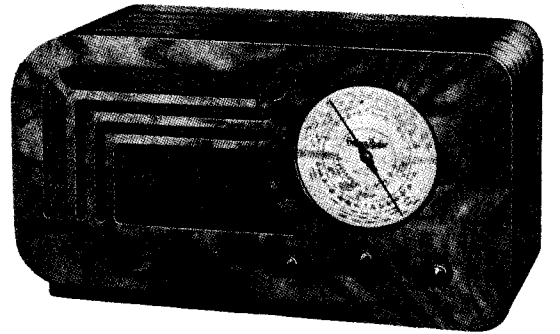
*

Tämän uhkauksen jälkeen sitten ei olekaan tällä kertaa muuta sanottavaa kun toivottaa Teille kaikille Hauskaa ja Rauhallista Joulua mitä parhaiten DX'ien merkeissä.

OH2OB

os. Suomen Puunvienti Oy., Helsinki.

ANDREA-SUPER

"Jokamiehen" kaukoradio

Jokaisella on nyt tilaisuus hankkia täydellinen kaukovastaanotin, sillä ANDREA-super maksaa vain 2,600 mk. Tuhannet ovat Andreaan tyytyväisiä.

Sen valmistajien kokemus on peräisin radion alkua ajoilta saakka.

6-putkinen super. Aaltoalueet 18,1-52; 195-580 ja 800-2000 m. Jännitteet 100, 120, 150, 220 ja 250 v. 3-jaksoinen virityskondensaattori. 6 1/2" sähködynaaminen kaiutin. Asemien nimillä ja kilojaksoluvuilla varustettu viritysasteikko hieno- ja karkeasäätöineen. 1 w. pääteputki. Kotelo kiilloitettua pähkinäpuuta.

Valmiina toimimaan:

Yleisvirtasuper 2,600:—

Vaihtovirtasuper 2,600:—

Pääedustaja:

7dman
RADIO-OSASTO

Mikonkatu 5 - Helsinki - Puhelin 34300

'MUUTAMIEN SUORIEEN SANOJEN' JOHDOSTA

Radio-OH:n syys—lokakuun numerossa nimimerkki —X— lausui todella muutamia suoria sanoja niistä virkaveljistämme, jotka eivät olleet suvainneet täyttää sitä pientä velvollisuuttaan liittoamme kohtaan, että olisivat ilmoittaneet sihteerillemme "työttömyytensä" todellisen laidan. Purjehtivana jäsenenä sallittakoon allekirjoittaneenkin lausua asiasta mielipiteensä, sillä se koskee välillisesti juuri meitä purjehtivia jäseniä; meillehän liittoamme eniten merkitsee. Keväällähän vielä oli lehtemme työttömyysluettelossa n. 25 nimeä, mutta jo parin kuukauden kuluksua oli luettelo supistunut 4—5 nimeen. En ollut ainoa, joka ihmetteli, minne kaikki vapaat miehet niin äkkiä olivat hävinneet, samaa kuulin usean kollegan ihmettelevän puheen kääntyessä asiaan. Vasta nyt asian todellinen laita selviää. Työttömien virkaveljämme "työttömyys" oli todella ruma juttu asian todellisen laidan ollessa kuten arv. —X— selosti. Pitäisihän miehellä todella olla sen verran ajatuskykyä ja edesvastuuntunutta, ettei sekoittaisi liittoamme tällaiseen pahaan välikäteen.

Asiallahan saattaa olla ehkä kauaskantoisemmatkin seuraukset kuin mitä ensi näkemältä luulisi. Voihan käydä niinkin, jos laivanvarustajamme ottavat asian ajaakseen vakavissaan, että nämä velvollisuutensa liittoamme kohtaan laiminlyöneet virkaveljemme ovat aiheuttaneet suuremmankin vahingon kuin mitä yksinkertaisuudessaan ovat ehkä tulleet ajatelleeksi. Kuten tiedämme, kursimmehan eivät ole olleet tähän asti vakinaiset, vaan niitä on

pidetty vain tarpeen vaatiessa. Kaikkihan ymmärtävät, mitä hyötyä tästä on ollut meille, kun liikatuotanto on täten voitu välttää. Mutta miten käy nyt, jos laivanvarustajamme esittävät viranomaisillemme kurssien muuttamista vakinaisiksi? Onhan heillä hyvä aihe esittää viranomaisille, että liittoamme ei kykene säännöstelemään sähköttäjätuotantoa, kiitos näiden muutamien edesvastuuttomien jäseniemme. Jos näin kävisi, seuraukset meille olisivat kai selittämättäkin selvät. Toivottavasti näin hullusti ei sentään tule käymään.

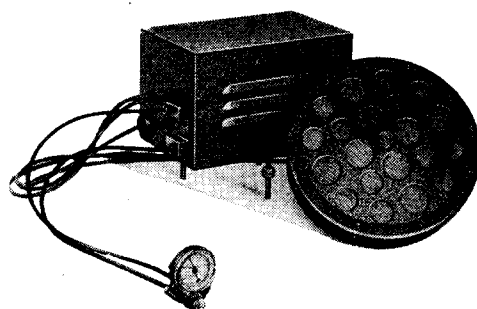
Mutta sitten arv. —X— lausuu muutamia katkeria sanoja niistä virkaveljistämme, jotka eivät ole ottaneet vastaan heti ensimmäistä paikkaa, vaan useampien paikkojen ollessa tarjolla ovat ensin käyneet "tarkastelemassa" laivaa, kuten —X— mainitsi. Sehän on tietenkin tuomittavaa, että mies lupautuu yhteen tai ehkä kahteenkin paikkaan ja sitten meneekin kolmanteen ja jättää sitten ehkä vielä ilmoittamatta edellisiin paikkoihin, ettei voikaan saapua. Mutta tähän on sitä samanlaista käyttäytymistä kuin arv. herrat ovat harrastaneet suhtautumisessaan liittoamme kohtaan, joten sen tuomitsemisesta emme voi olla muuta kuin yksimielisiä. Itse paikkojen valinnassa olen hieman eri mieltä arv. —X—n kanssa. Hän kirjoittaa mm.: "— — — He ovat näet heittäneet silmäyksen" laivaan, jossa paikka on ollut tarjolla, mutta ellei laiva ole ollutkaan herrojen maun mukainen, ovat he hyvin yksinkertaisesti lähteneet tiensä, koska eivät ole tarvinneet pelätä jäävänsä ilman paikkaa. Mitä luulette varustajain ajattelevan tällaisesta? — — —" Ei kai arv. —X— ole unohtanut, että löytyy ero varustajalla ja varustajalla, sekä laivalla ja laivalla, ja sitäpaitsi hyvinkin suuri ero. Ja jos siis varustajat todella vastaavat kysymykseen omantunnon tarkasti,

vaikkapa vain itselleen, niin eiköhän heidänkin ole pakko ymmärtää, miksi tällaisia "silmäyksen heittoja" tapahtuu. Ei kai yksin sen takia, että nyt on sähköttäjäpula, onhan sitä muulloinkin vaikea saada miehiä eräisiin laivoihin, puhumattakaan, että miehet niissä viihtyisivät pitempiä aikoja. Vai mitä tekisi —X—, jos hänelle tarjottaisiin ensin paikka esim. johonkin sanokaamme "vain" 50-vuotiaaseen "tramppiin", jossa sähköttäjän hytti on jossakin "kolipoksissa" tai muualla yhtä sopivassa ja miellyttävässä paikassa radiolaitteet ovat jotain aataminaikaista museotavaraa, ehkä vielä varustajakin on tunnettu vähemmän sympaattisesta asenteestaan meikäläisiä ja meidän ammattia kohtaan. Mutta samalla hän saisi tietää, että viikon tai parin kuluttua tulee paikka johonkin suurempien varustajaimme uuteen ajanmukaiseen laivaan; tämä varustaja samoin kuin laivakin on täysin edellisen vastakohta. Emmeköhän tällöin niin mies kuin mies sanoisi entiselle varustajalle, ei kiitos, ja jäisimme odottamaan jälkimmäistä paikkaa, missä meikäläisiäkin kohtaan yritetään suhtautua ymmärtämyksellä ja mistä tiedämme saavamme vakinaisen paikan eikä vain jotain "väliaikaista", mistä esim. talvis-aikaan sanotaan yhtiön puolesta aina kerran kuussa irti.

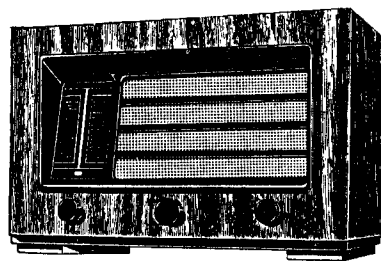
Onhan se oikein varustajaakin kohtaan, että varustajalla, missä yritetään ymmärtää meidänkin alaa, on ehdoton etuoikeus saada sähköttäjää silloinkin kun niistä on puute. Sitäpaitsi ei kai voida kokonaan kieltää, ettei meikäläiselläkin ole oikeutta ajatella tulevaisuuttaan, vaikka onkin "vain sähköttäjä". Tässä tarkoitan "meikäläisillä" sellaisia virkaveljiä, joille tämä ammattimme on todella ammatti eikä vain jonkinlainen välikappale, minkä avulla päästään "katselemaan maailmaa" kuten arv. —X—:kin viittasi. Tällaiset "huvimatkaillijathan" olisi hyvä saada karsituksi pois joukostamme jo ennen kurseille tuloa, sillä valikoimisen varaa-han kyllä olisi ottaen huomioon miten paljon kurseillemmme on aina ollut pyrkijöitä. Käytännössähän tämä hurskas toivomus kylläkin on kai vaikeasti toteutettavissa.

Kuten siis jo mainitsin, niin laivalla ja laivalla on hyvin suuri ero, joten ei siis pitäisi tuomita liian akarasti, jos esim. mies, joka on jo muutaman vuoden purjehtinut, hieman "tarkasteleekin laivaa", ennenkuin ottaa paikan vastaan. Toinen asiahan on taa-sen suoraan kursseilta päässeiden miesten, heillehän ei kai tee pahaa, jos saakin hieman kokemusta "oikeassa trampissa", niin sittenhän oppii antamaan arvon kunnon paikalle.

Toivattavasti siis tulevaisuudessa muistamme paremmin velvollisuutemme liittomme kohtaan. Eihän voi sanoa, että on liikaa, jos pidämme liittomme tietoisena itsestämme ja — maksamme jäsenmaksumme. Nämähän ovat perusedellytykset, mitä meiltä purjehtivilta jäseniltä vaaditaan, jotta liittomme toiminta yleensä olisi mahdollista. Ehkä monikaan ei tule ajatelleeksi, millainen olisi asemamme ilman liittoa. Tätä sopsi eräiden "herrojen"

Roy-Aga-Autoradio. Moottorimiehen seura.

Roy-Aga-Valio 36. Jokamiehen radio.

AGA-BALTIC-UUTUudet

AGA-Baltic-tehdas on laskenut markkinoille seuraavat uutuudet:

ROY-AGA-VALIO 36. 3-putkinen kone 1 virityspiirillä; aaltoloukut sekä keskipitkillä että pitkällä aalloilla. Rautasydänkelöjen ja viimeisimpien putkiuutuuksien johdosta on viritystarkkuus ja herkkyys erittäin suuri. Aaltopituusalueet 200—600 ja 700—2000 m.

ROY-AGA-EUROPA 36. 5-putkinen superheterodyne 7 virityspiirillä. Herkkyys erittäin hyvä. 10 mikrovolttia lyhyillä ja 5 muilla aaltopituuksilla. Peilijaksolukusuhte erittäin edullinen, johtuen uusista rautasydänkelöistä. Putkihumina mitättömän pieni, johtuen etuvirityspiirien suuresta vahvistuksesta. Aaltopituusalueet 17—52, 193—615 ja 680—2000 m.

ROY-AGA-MANNER. 5-putkinen superheterodyne 7 virityspiirillä. Herkkyys erittäin hyvä. 10 mikrovolttia lyhyillä ja 5 muilla aaltopituuksilla. Äänenvoimakkuus erittäin suuri. Gra-

ajatella, ja ellei ajatteleamalla asiat selvene, paras kysyä silloin sellaisilta virkaveljiltä, jotka ovat olleet "leikissä" mukana alusta alkaen, millainen oli tilanne, ennenkuin liitto oli saanut asiat järjestetyksi; siis silloin kun me nuoremmat kuljimme vielä "lapsenkengissä".

Lpp.

Rauhallista Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

toivottaa **Radio OH**

Kaikille lukijoilleen, ilmoittajilleen ja ystävilleen

TEKNIKOT

PERTRIX

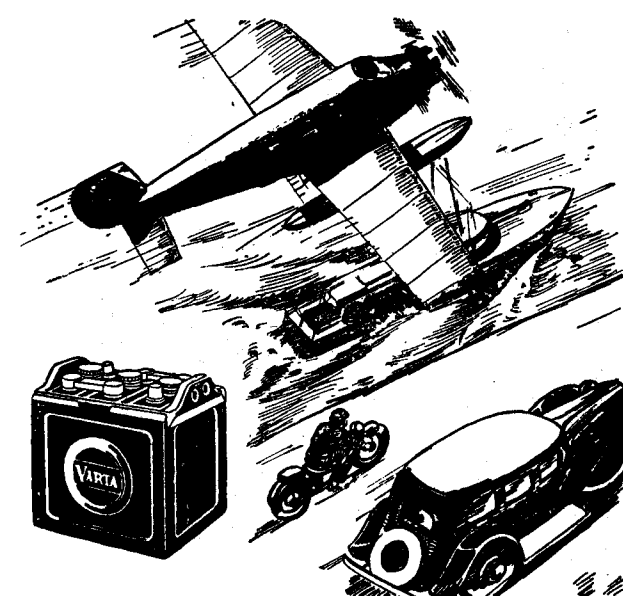
ja amatöörit tunnustavat

PERTRIX ja
VARTA paristojen

VOITTAMATTOMUUDEN

SUOMEN AKKUMULAATTORITEHDAS-OSAKEYHTIÖ TUDOR

Kaisaniemenkatu 5 - HELSINKI - Puhelin vaihde.

(Jatk. siv. 112)

mofooniin liittämismahdollisuus. "Full vision" eli täysnäköasteikko 100 asemanimellä. Omistunut uusasiallinen ulkoasu. Afrikalainen ruusu-punainen tekee tämän erinomaisen koneen ulkonäön arvokkuudeksi. Aaltopituusalueet 17—52, 193—615 ja 680—2000 m.

ROY-AGA-AUTORADIO. 7-putkinen ja 7 virityspiirinen. Aaltopituusalueet ovat 195—600 ja 650—2000 m. Mitään lisäparistoja ei tarvita, syystä että Roy-AGA-autoradio toimii auton omalla 6 tai 12 voltin akulla. Veneradiona on Roy-AGA-autoradio erinomainen. AGA-autoradio on rakennettu Pohjoismaisia kuunteluolosuhteita silmälläpitäen.

ROY-AGA-MAILMA. 6-putkinen superheterodyne 7 virityspiirillä. AGA-mailma täysnäköasteikko 151 asemanimellä ja aakkosellisella asemahakuluettelolla, joka sisältää myös lyhytaaltoasemia. Ulkoasultaan tämä loistoradio on käsinkäsitellyt, upea zäpelimahonkia. Aaltopituusalueet 16—54, 195—390 ja 690—2000 m.

ROY-AGA-SUVEREENI 36. 9-putkinen superheterodyne 9 virityspiirillä. Nauhasuodatinetuviritys kaikilla aaltopituuksilla. Herkkyys kaikilla aaltopituuksilla parempi kuin 2 mikrovoltilla. Ulkoasultaan tämä kaappimallinen loistovastaanotin on käsinkäsitellyt upea zäpelimahonkia. Aaltopituusalueet 17—52, 195—600 ja 710—2000 m.

ROY-AGA-SONETTI. 5-putkinen superheterodyne paristotsytöllä; 8 virityspiirillä. AGA-sonetti paristoradio on valmistettu vaativampaakin yleisöä varten. Aaltopituusalueet 16—53, 195—600 ja 690—2000 m.

ROY-AGA-AIRUT. 3-putkinen paristokone, 2 virityspiirillä ja takaisinkytkennällä. Käy kaikkialle, niinhyvin kaupunki- ja kesäasuntoon kuin urheilumajaan, puutarhaan, teltaan, veneeseen j.n.e. Aaltopituusalueet 195—585 ja 680—1950 m.

LAIVASÄHKÖTTÄJIEN HUOMIOON. Radiotarkastaja ilmoittaa, että sähköttäjien tulee huolehtia siitä, että jokaiseen laivaan hankitaan ensitilassa kidevastaanotin.

Päivä	GMT	Vasta-asema	Lähetetty msg	vastaanotettu msg	Alue	Kilpailujohdon huomautuksia
2.1	0513	SM5WJ	01589	TQRHV 03579	PLTWA 3.5	

Kilpailujen tämänkertainen järjestäjä SSA huomauttaa erikseen seuraavista seikoista:

1. Päivät on valittu uuden vuoden jälkeen sen johdosta, että sekä joulu- että uuden vuoden päivät ovat mahdollottomat melkein jatkuvien yleisradiolähetysten takia.

2. Ajat on koetettu saada sellaisiksi, että silloin ei ole yleisradiolähettyksiä. Yhteyksiä voi koettaa sekä valoisana että pimeänä aikana.

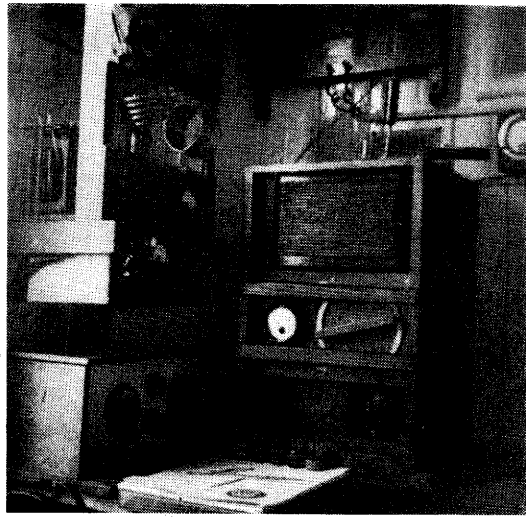
3. Kertoimen tarkoituksena on saada myös heikot asemat huomioon otetuiksi. Niiden kanssa ei muuten viitsittäisi kernaasti työskennellä. Menetelmä on osoittautunut aikaisemmin olevan tehokas tämän epäkohdan korjaamiseksi.

4. Kilpailupöytäkirjat lähetetään suoraan kilpailujohdolle myöhästymisvaaran pienentämiseksi. Ennen lopullista arvostelua lähetetään luettelot osanottajista jäsenyhdistyksille jotta nämä tarkistaisivat, onko mahdollisesti liittoon kuulumattomia tullut mukaan.

5. SSA painattaa kilpailupöytäkirjoja omille jäsenilleen. Olisi suotavaa, että kaikki osanottajat käyttäisivät tätä kaavaketta. Ne tulevat maksamaan 2 kr—1:30 kr 100 lehdeltä riippuen painoksen suuruudesta. Halukkaiden olisi ilmoitettava asiasta ensi tilassa kilpailujohdolle, minkä jälkeen päiväkirjalehdet toimitetaan noin 8 päivän kuluessa. Kukin osanottaja tarvitsee 2—4 lehteä.

Runsasta osanottoa toivotaan.

HIEMAN LYHYTAALTOELÄMYKSISTÄ OHHG:SSÄ

Ottaessani pestin s/s Kurikkaan joulukuussa 1933 sanoin samalla jäähyväiset lyhyille aalloille epämääräiseksi ajaksi. Jätin nim. amatööriasemani kotinurkkaan siinä uskossa, etten sitä enää koskaan tulisi kaipaamaan. Olinhan jo mainitun vuoden kesällä s/s Petsamossa saanut aika lailla tarpeekseni lyhyistä aalloista. Samaahan olivat kaikki sillinpyyntiretkellä olleet ammatitoverini kokeneet. En mitenkään tahdo sanoa tätä peloitukseksi muille sinne pyrkiville, vaan päinvastoin. Matka antaa aloittelevälle kieltämättä parhaan kokemuksen ainakin, mitä lyhyiden aaltojen käyttöön tulee.

Niin, kului lähes parisen vuotta ilman, että panin rikkua ristiin lyhyiden aaltojen hyväksi, vaikka useat helsinkiläiset amatööri-veikot tuon tuostakin kehoittivat allekirjoittanutta kyhäämään minkäläisen hyvän vehkeen, jolla saisi yhteyksiä Suomeen ainakin Euroopan vesiltä. Olin sitten vuosi takaperin kotonani kesälomalla ja koettelin huvikseni 36 m:llä ja kuulin sieltä monia OH-laivoja, mm. OHCX:n, joka sujuvasti "bugilla" naputteli sanomia OHM:ään Librevillen edustalta Ranskan Kongossa. Innostus heräsi taas, ja niinpä otinkin lomalta lähtiessä mukaani vanhat amatöörivehkeeni.

Ensiksi oli kuitenkin vastaanotin kokonaan uusittava. Se oli nim. tavallinen O-V-1, siis ilmaisin ja 1 p.j. vahvistin. Se oli ollut jo mukanani Islannin matkalla, mutta olin havainnut tämän tyyppin olevan miltei kokonaan kelpaamattoman laivassa käytettäväksi. Se oli nimittäin erittäin altis antennin heilumiselle ja ympärillä olevien vajereitten rapinalle varsinkin, jos antenni on suuri, aiheuttaen sietämättömän aallon heittämisen ja kaikenlaista epämiellyttävää melua vastaanottimessa. Rakensin sen siis kokonaan uudelleen ja lisäsin myös suurjakoasteen suojahilaputkineen. Tällöin antennin vaikutus suoraa ilmaissuojahilaputkineen. Tällöin antennin vaikutus suoraan ilmaisi- miessa kytkinelimenä antennin ja ilmaisimen välillä. Tein myös tämän asteen viritettäväksi, sillä tällöin on saatu s.j. vahvistus huomattavan suuri. 20 m:llä ilmenee tosin jonkun verran epävakavuutta, mutta asia on autettavissa, kun viritteä s.j. asteen hiukan sivuun, vaikkakin merkit hieman heikkenevät. Mutta joka tapauksessa on tällainen tarpeeksi stabiili kovassakin merenkäynnissä. 1 p.j. aste on kyllä riittävä kuulokkeilla kuunneltaessa. 2 p.j. astetta olisi paikallaan käytettäessä aperioidista

s.j. astetta, sillä s.j. vahvistus on tällöin melko pieni, mutta stabiilisuus on sitä parempi. Vastaanotin on myös kokonaan alumiinikehyksessä, ja s.j. aste on alumiiniseinällä erotettu toisista. Kaikissa nykyisissä vastaanottimissahan ovat eri asteet tavalla tai toisella suojatut toistensa välittömältä vaikutukselta. Vastaanottimen aaltoalue on n. 17—150 m, ja saa sen peitettyksi kaikkiaan 7 kelalla, jotka ovat valmistetut kiertämällä lankaa rikki-palaneiden putkien sokkeleille. S.j. asteen virityskondensaattori on 2 kertaa suurempi kuin ilmaisimen kondensaattori suuremmalla kelalla. Täten tarvitsee s.j. aste ainoastaan lyhintä aluetta varten oman erikoisen kelansa. Ilmaisimpiirin virityskondensaattori on n. 75 sm, eikä mitään erityistä bandikondensaattoria tällöin tarvita. Vastaanotin on yksinkertaisimpia ja tällä ominaisuudellaan ja huokeudellaan se puolustaa hyvin paikkansa laivakäytössä monimutkaisempien superkoneiden rinnalla, jotka useinkin ovat alttiita varsinkin ilmahäiriöille liiallisen herkkyytensä takia.

Lähettimessä ei ole oikeastaan tehty mitään oleellista muutosta, vaan on se kytkennältään ja asennustavaltaan vielä tänä päivänäkin sama rinnakkaissyötetty Hartley kuin v. 1927, jolloin se ensi kerran näki päivänvalon. Sitä voi jo hyvällä syyllä kutsua vanhukseksi, vaikkakaan sen voimat eivät ole iän mukana heikentyneet, vaan päinvastoin moninkertaistuneet. Tuotuaani sen laivaan käytin siinä aluksi samaa Philips TC03/5 putkea, jota olin käyttänyt kotonakin. Anodijännitteen sain iltaisin laivan 100 V:n tasavirtaverkosta ja päivisin 24 V:n akkumulaattorien käyttämästä muuttajakoneesta, jonka generaattori puoli antaa n. 100 V 800-jaksoista vaihtovirtaa. Lähetinantennina on koko ajan ollut 18 m:n pituinen lanka vedettyä keulamastosta vinoon alas komentosillalle ja edelleen alas radiosuojaan. Se on kytketty värähtelypiiriin kelan ensimmäiseen kierrokseen kondensaattorin välityksellä, eikä siis mitään viritettyjä antennisysteemejä ole käytetty.

Mainitulla jännitteellä ei saanut kuin 2—3 W anoditehoa, joten tuloksetkin olivat sen mukaiset. Joitakin amatööriyhteyksiä 40 m:llä Eurooppaan ja 36:lla OHM:ään Englannin itärannikolta, mutta 90:llä se oli aivan sattuman varassa.

Tapautui sitten, että putki nukahti viimeiseen lepoonsa, joten tuli esille uuden hankinta ja myös tehon korottaminen. Ostin Lontoosta amerikkalaisen putken tyyppiä 47 ja kokeilin sillä käyttäen samaista 100 V:n jännitettä aikomuksella myöhemmin lisätä sitä. Antoihan se silläkin vähän enemmän kuin TCO 3/5. Mutta senkin elinaika oli kovin lyhyt, sillä eräänä iltana se suorastaan räjähti kesken työskentelyn säikähdyttään "operaattorin" pahanpäiväisesti. Hankin viipymättä Suomessa samanlaisen putken, mutta sekin "kärähti". En ole vielääkään saanut selville, missä vika mahtoi piillä. Joka tapauksessa vihaksi se pisti, niin että olin vähällä potkia yli syrjän kaiken lyhyille aalloille haikahtavan.

Elelin taas toista kuukautta ainoastaan pitkien aaltojen parissa, kunnes tarjoutui tilaisuus erittäin edullisesti hankkia Telefunken RV 258 putki, ja tähän oli jo jotakin meikäläiselle QRP-miehelle. Oli tiedossa myös talvimatka P.-Amerikkaan, joten sitäkin suuremmalla syyllä syyhytti sormia lisäämään tehoa ja koettamaan DX:iä Atlannilta Suomeen. Ostin Lontoossa vanhan muuntajan, jonka käämin kokonaan uudelleen, ja jonka sekundääripuolelta lähti n. 1000 V, ehkä vähän ylikin. Koska käytetty vaihtovirta on 800-jaksoista, niin sekä muuntajan sydän että käämitukset saavat olla naurettavan pienet, mistä huolimatta

sitä voi kuormittaa verrattain suurellakin teholla. Hehkuvirran sain 6 V:n autoakkumulaattorista, jonka kanssa oli sarjaan kytketty tavallinen vastaanottimen hehkuakkumulaattori jännitteeltään 2 V.

Lähetin oli taas täydessä käyttökunnossa tämän vuoden helmikuussa, ja 90 m:llä tuli OHM vaivattomasti Pohjanmereltä. Nythän oli tehoa sentään huomattavasti enemmän kuin ennen. Anodivirta vaihteli 90—110 mA, jolloin input oli 50—70 W. Vaihtelu riippuu tietenkin siitä, ovatko akkumulaattorit vasta ladatut tai pitemmän aikaa käytetyt. Kokeiluni keskeytyivät, kun jouduimme QTP Antwerpeniin pari viikoksi.

Helmikuun viimeistä edellisenä päivänä lähdimme sitten ulos päämääränä Boston, USA, vaikka sitten myöhemmin merellä WCC:stä saapuneen radiosanoman johdosta kurssi käännettiin kohti New Yorkia. Olin siis taas valmis jatkamaan kokeiluja, jotka heti alussa kantoivat hedelmiä. 36:lla meni reippaasti OHM:ään ja myöhemmin illalla taas 20:llä sai W-amatöörejä mielin määrin. Tosinhan on kielletty käyttämästä vaihtovirralla syötettyä lähetintä amatööribandeilla, mutta olen aina koettanut pysytellä aivan bandin reunoilla, joten en luullakseni ole kovin pahoja häiriöitä aiheuttanut, enkä sitäpaitsi ole joutunut niillä kovin paljoa olemaankaan. Alussa epäilin, että mahtaka yhteys OHM:ään säilyä kovinkaan pitkälle Atlannilla, mutta illta illalta osoittautui kuuluvaisuus olevan molemmiin puolin tyydyttävä, väliin erinomaisenkin. Erittäin onnistuneeksi katson QSO:n s/s Marisa Thorden/OHHB:n kanssa 90 m:llä, kun tämä oli New Foundlandin eteläkärjen Cape Racen kohdalla matkalla Bostoniin, ja itse olimme sivuuttamassa Irlannin eteläisimmän kärjen, joten välimatka oli yli 2 100 mailia. Kovasta QRN:stä huolimatta yhteys säilyi useampina iltoina aina siihen saakka, kunnes OHHB saapui Bostoniin. 36 m:llä säilyi QSO OHM:ään n. 55 W, jonka jälkeen se lakkasi kuulumasta lopuksi aivan kokonaan lähestyttäessä USA:n rannikkoa. SAG:kin häipyi jo aivan heikoksi. Keskellä Atlantia n. 45 W oli kohta, jossa OHM:stä en kuullut pirahdustakaan, ja paluumatkalla oli sama juttu. Lieneekö ollut satumainen ilmiö, vai onko siinä jotain säännöllisyyttä. Mr. Moliis kai sen parhaiten tietnee, hän kun on ylittänyt Atlannin useampia kertoja. Päivittäinen yhteys WCC:hen ja WSL:ään alkoi jo kohta Englannin kanaalista päästyä. Aluksi käytiin 36 m:llä mutta myöhemmin trimmasin lähettimeni 24 m:lle, jota sitten käytin melkein yksinomaan työskennellessäni USA:n itärannikon asemien kanssa. Melko helppoa oli muuten saada QSO LGN:ään ja SAG:hen 36 m:llä Keski-Atlannilta keskellä päiväakin. Hyvänä matkaseurana sekä menen, että tullen oli s/s Greta Thorden/OHCX, jonka sähköttäjän amatöörit paremmin tuntevat nimellä XOH3NQ. Hän käytti myös RV 258 putkea ja TPTG kytkentää, ja oli hänellä myös säännöllinen yhteys OHM:ään suurin piirtein koko matkan.

Olimme 10 päivää QTP New Yorkissa ja lähdimme sieltä maaliskuun 30 p:nä. Arvelin, että yhteys OHM:ään olisi nyt vaikeampaa, sillä alkoihan kevät puoli olla käsissä. Mutta kummakseni havaitsin, että OHM pulpahti esiin n. 63 W verrattain voimakkaana. Sain heti yhteyden, mikä säilyi sitten jatkuvasti lukuunottamatta mainittua kuollutta kohtaa Keski-Atlannilla aina Eurooppaan saakka.

Moni OH-amatööri lienee saanut jonkunlaisen vaaleanharmaan aavistuksen siitä suunnattomasta sekamelskasta, mikä 20 m:llä vallitsee iltaisin. Mutta siellä USA:n itärannikon läheisyydessä se esiintyy kaikessa räikeydessään. Koko alueen keski-

osa, n. 60—70 % on valtavan fonekaaoksen peitossa, johon ei morsemerkki pysty. Aamusta myöhäiseen yöhön saa kuulla juttua jos jonkinlaista, m.m. perhekeskustelujakin. Heleät naiset kilpailevat matalampien miesäänten kanssa. Meillä Euroopassahan on tilanne ollut siedettävä vielä tähän saakka, mutta USA:ssa se on mahdoton. Rannikon läheisyydessä oli vaikea saada QSO:ta Eurooppaan, D- ja G-asemia sain jonkun, mutta OH-asemia en onnistunut edes kuulemaan. Täytyy olla "jenkeillä" erinomaiset vastaanottimet, koska pystyvät kuulemaan muita maanosia. Ja kyllähän niillä onkin, sitä ei tarvitse epäilläkään. Keski-Atlannilla, jossa amerikkalaishäiriöt eivät olleet niin vaikeat, kuuluivat ZL ja VK kohtalaisesti aamuisin ja ilta-päivisin. VK:sta sai allekirjoittanutkin pari kappaletta kuuluen siellä QSA4 R6—7.

Tuloksiin nähden voin olla matkaani sangen tyytyväinen, vaikka olin sen alkaessa ollut aika lailla pessimistinen. Muuten, jos vain asia on käytännössä ratkaistavissa, olisi mielenkiintoista saada koettaa DX:iä OHM:n kanssa päiväaikaan. Aaltona olisi luullakseni 27 m. sopivin, sillä tämä aluehan on hyvin vähän käytetty, joten OH-laivat saisivat siellä rauhassa liikennöidä. Huhuja on tästä jo kuulunut, lieneekö perää. Tämän aallon ominaisuudet eivät niin suuresti poikkea 24 m:stä, joka on eniten käytetty päiväaalto, mutta jolla tahtoo jo nykyisin olla liikakan-soitusta.

Voin sitten vielä mainita, että lähetintäni on nykyään hieman parannettu. Siinä on nyt tasasuuntaaja, jossa käytän Duotron-merkkistä 5Z3 putkea $2 \times 500-600$ V:n vaihtojännitteellä. Näitä saa Lontoosta 3/6:lla, mikä vastaa melkein tarkalleen samatyyppisen Sylvania-putken hintaa SRAL:n varastossa. Olen sen havainnut toimivan erinomaisesti ja reilusti kestävästi ylijännitteitäkin. Kaikki hehkuvirratt otan myös muuntajasta eikä kuten aikaisemmin akkumulaattorista. Suodattimen kuristin kaivannee ehkä hieman suurentamista saadakseni aivan puhtaan DC-ään.

Tämä kirjoitus on tarkoitettu niin hyvin amatöörien kuin ammatitovereitteni luettavaksi, sillä olen itsekin ollut amatööri ja olen sitä vieläkin kaikesta sielustani. Toivon myös, että amatöörit suhtautuvat ymmärtämyksellä allekirjoittaneen ja yleensä laivojen yksinkertaisiin lähettimiin. Eiväthän ne voi äänen puhtaudessa kilpailla heidän kide-ohjattujensa kanssa. Tällaiset eivät käytännössä sovellu laivalähettimiksi, joiden tulee kyetä joustavasti työskentelemään kaikilla mahdollisilla aaltoalueilla.

Haluaisin tässä lopuksi vielä huomauttaa n.s. "amatöörifraseologiasta", josta jo aikaisemminkin on tämän lehden palstoilla mainittu ja jonka väärinkäytöstä eivät kaikki OH-ukkelitkaan ole vielä vapaita. Lyhennyksethän ovat oikein käytettyinä paikallaan, mutta alistettuina ainoastaan fraaseja palvelemaan ne vaikuttanut äärimmäisen tympäiseviltä. Kohtelias voidaan silti olla täyttämättä "eetteriä" kaikenmoisilla tylsillä kohteliaisuus-lyhenneillä tai lyhennyskohteliaisuuksilla, kuinka nyt paremmin voi sanoa. Kehoitaisin amatöörejäkin joskus seuraamaan esim. 36:lla tai 24 m:llä suoritettavaa laiva- ja rannikkoasemaliikennettä. Siitä olisi varmasti jotakin huomioonotettavaa. Ei siellä liikoja kiitellä eikä imarrella, vaan liikenne suoritetaan sujuvasti ja lyhyesti mutta silti kohteliaassa sävyssä.

Eipä sitten muuta kuin toivotan Radio-OH:n arv. lukijoille parhainta menestystä radion useinkin ohdakkeisella polulla ja kuulemiin.

OHHG/ex—OH5NK.

KIRJE LAATOKAN KAUPUNGISTA

Oltuani poissa Sortavalasta 4 vuotta olen jälleen muuttanut takaisin ja pystyttänyt (tietysti) koneeni ja antennini Seminaarinkatu 3:een. Kesäinen työskentelyni oli yhtä kuin + — o, sillä monet komennukset veivät aikani aivan kokonaan. Lähettimeni on vielä entinen TNT, jolla Vahtiniemessä viime syksynä ja talvena sain sievoisen määrän fb dx:ia tililleni ja joiden ansiosta kai SRAL nimitti asemani OFS-asemaks. (Very glad siitä kunniasta.) Uudessa paikassa on kuuluvaisuus ollut koko kesän, sikäli kuin olen kuunnellut, sangen hyvä ja kuulen päivittäin kaikki maanosat. (Maanosista kyseen ollen harmittaa sangen suuresti, ettei LU1EP lähetä qsl:äänsä, jotta voisin lähettää kortit liitolle WAC diplomia varten. LU1EP on nim. ainoa etelä-amerikkalainen qso:ni!) — Olemme erittäin mielissämme OH7NC:n Sortavalaan tulon johdosta, sillä hänellä on uusia ideoita, esimerkiksi 10 metrille siirtymisestä. Hän on täälläkin saanut hyviä dx:ia 10 m:llä joitakin kappaleita. Lähettimensä tietysti cc ja teho 18—25 wattia. Hänellä on myös aikomuksena rakentaa laitteensa oikein kehyksiin, kuten olla pitääkin.

OH5OH:n kone on taasen päältä katsoen huomattavasti amerikkalaismallinen, n. 1,5 m korkea kehys, jossa on tavaraa vallan mahdottomasti, yksin muuntajiaakin ainakin 5 kpl. Suurimmasta saa ulos 3000 V! Pääteasteessa 203 A, jota kuormittaa kuitenkin vain 500 V jännitteellä, tehon ollessa n. 20 wattia. Kysyessäni miksi noin suuri muuntaja on pantu turhan takia, vastasi OH5OH, että onpahan sitten varaa saada teho nousemaan kun tarve vaatii. Hänelläkin on tarkoituksena aivan ensi tilassa suorittaa muutoksia lähettimessään. Rakenteilla on sitäpaitsi vielä neliasteinen cc yksinomaan puhelukoikeiluja varten.

Omista suunnitelmista huomautan, että itsekin alan kallistua cc:n kannalle ja olenkin jo ryhtynyt asian vaatimiin toimenpiteisiin vähentämällä muutamista vastaanotinkondensaattoreista levyjä, ts. harventamalla levyjen välejä ym. sellaista pientä, joka tulee näkyviin kuristimina, keloina jne.

Paitsi näitä kunkin omakohtaisia suunnitelmia olemme silloin tällöin päättäneet kokoontua yhteen pohtimaan asioista, jotka meitä kiinnostavat. No niin, riittäköön tämä taas tällä kertaa. Perästä kuuluu!

Terveisin

OH5OA.

*

Radio OH:lle.

Kirjoitan vielä muutaman sanan kokeiluistani 10 metrillä. Edellisessä oli muistaakseni muutamia Eurooppa qso:it 25. 11. 36. Pari päivää myöhemmin olin taas koneeni kimpussa ja sain G5XB sekä G6HB. 30. 10. tuli jo W9BYE sekä VE3ADM, jotka antoivat melko hyvin rst:n. 577 sekä 567. 31. 10. ensin D4IPH, sitten VU2AU, VK3HM sekä ZS1H. Näin oli tullut viisi maanosaa työskennellyksi. Jouduin sitten viikon päiviksi komennukselle, joten kuudennen maanosan kuuntelu jäi kokonaan. (Ei muuten ole kuulunut ennenkään.) Palattuani matkoilta sain loman ja häärin ahkerasti uuden cc:ni kuntoon saamiseksi. Purin entisen itsevärähtelevän saadakseni osat toiseen. Tämä uusi koneeni on jo ehtinyt antaa monta harmin aihetta. Milloin mikäkin paikka ei toimi. Varsinkin 10 m:n kohdentaja oli sellainen, että lopulta suutuin ja kiskoin sen osat pois koneesta. Mutta kun sille alueelle oli päästävä, niin täytyi keksiä keinoja sen löytämiseksi Koetin virittää pääteasteen suoraan 10 metrille 14 mc:n kahdentajan jälkeen, mutta ei tullut mitään. Lopuksi kokeillessani löysin ratkaisun. Jossain QST:ssa muistelin nähneeni, että voidaan viritellä sitenkin, että hilapiiri on

PÄIVÄAALLOISTA

Laivasähkötystä varten päiväsaikaan on varattu neljä aalto-luetteloa, nimittäin 13, 18, 24 ja 27 metrin alueet. Näistä ei 13 m käytetä toistaiseksi muuta kuin kokeiluihin, 18 m käytetään erikoisestikin kesäisin melko ahkerasti, 24 m on eniten käytetty ja ajoittain yhtä paljon ylikuormitettu kuin 36 m öisin, 27 m taas käytetään verrattain vähän, etupäässä vain sovittuihin yhteyksiin.

Päiväaalloilla saavutettuja yhteystuloksia ei tarvinne ryhtyä lähemmin selostamaan. DX-sähkötys esimerkiksi 24 metrillä on tuloksiinsa nähden verrattavissa 36 metriin yöllä. Kesäaikaan on 24 metriä kiitollinen aalto, koska sitä voidaan menestyksellisesti käyttää aina yöhön saakka ja jo aikaisin aamulla. Tästä syystä voivatkin useimmat niistä laivoista, joilla on lyhytaalto-lähetin, sähköttää myöskin päiväaalloilla 18—24—27 m. Mutta on myös sellaisia, joiden lähetin ei mene alemmaksi kuin noin 33 metrin paikkeille. Nämä laivat ovat siis pakoitettuja suoritamaan lyhyaallosanomavaihtonsa yksinomaan yöaikaan. Ja tähän viimeainittuun lyhytaaltoluokkaan kuuluvat useimmat suomalaiset lyhyaalto-laivat. Suomalaisia laiva-asemia koskevassa asetuksessa sanotaan: "Suomalaisen aluksen radiosähkötyslaitoksen, joka käyttää lyhyitä aaltoja, tulee voida toimia 30—55 metrin aalloin". Tämän pykälän voidaan nyttemmin katsoa jo vanhentuneen, sen tulisi kuulua: "— — — toimia 18—55 metrin aallolla", tahi ainakin "— — — 23—55 metrillä". Lyhytaalto-tekniikan ja lyhytaaltoliikenteen nykyiseen nopeaan kehitykseen katsoen ei kestäne kovinkaan pitkää aikaa ennenkuin kysymys

toisella ja anodiipiiri toisella alueella. Virittelin siis ensin pa:n hilapiirin 14 mc:lle ja sen jälkeen anodiipiirin 28 mc:lle ja sainkin virityksen onnistumaan. (Neutrokondensaattori täytyi ensin irroittaa pois.) Tarkastin nyt anodiipiirin mA-mittaria ja hämmästyin suuresti kun se näytti niin paljon virtaa, ettei numerot enää riittäneet osoittamaan. hi! Sammutin kiireesti hehkun putkistani, sillä pelkäsin mittarin palavan rikki. Siinä sitä nyt oltiin. Uskaltaisinko koettaa työskennellä sellaisella laitteella! Etsin taas apua kirjoista ja OH:sta näinkin, että eräällä Etelä-Amerikkalaisella olisi ollut samoin viritetty lähetin, mutta jolla hyötysuhde on huono. (Totesin sen todella itsekin). Vihdoin 28. 11. koetin onneani ja annoin ensimmäisen cc:n mennä ulos. (Olin aiemmin 14 mc:llä työskennellyt muutamia dx:ia koneellani.) Eikä turhaan, sillä PAOAZ vastasi ja antoi RST 556. Virittelin hieman uudelleen ja kutsuin taas. Nyt vastasi jo ZS1H sekä antoi rst 569 x. Sitten tuli vielä G2PN. 29. 11. oli qso VK2GU. 30. 11. YR5AR sekä G5XG ollen "tone" nytkin t 8—x. Dx:ia ei kuulunut ja samaa valitti myös 5GXO. Antennini on ollut täysiaaltainen SW Herz, jonka suunta on jotenkin epäedullinen NO—SW. VK2GU ilmoitti rst:n 577. Voimakkuus vaihteli yhteyden aikana alkaen r 4 ja nousten lopulta r 7.

Muutapa ei olekaan tällä kertaa. Voin vaan sanoa, että tämä 10 m alue on todella mielenkiintoinen kaikkine oikkuineen.

Toivon OH:lle, toimitukselle, liiton johtajalle ja sihteerille hyvää ja rauhaisaa joulua!

OH5OA.

J. k. — Radio OH:n toimitus kiittää OH5OA:ta oheellisesta kirjoituksesta. On tosiaan varsin mielenkiintoista todeta, että joukossamme löytyy edes yksi sellainen jäsen, joka uskaltaa ja viitsii kertoa lehtemme välityksellä muillekin huomioistaan ja kokemuksistaan.

Toimitus.

päiväaallosta Suomen lyhytaaltoasemalle OHM tulee ajankoh- taiseksi. Ja paitsi sitä, suomalaisilla laivoilla on sanomia myös- kin muihin maihin ja olisi tietenkin edullista, jos nämä sanomat voitaisiin lähettää myös päiväsaikaan, kuten voitaisiinkin tehdä, vain laivoilla olisi tarpeelliset päiväaallot — kaikilla suuremmilla eurooppalaisilla maa-asemillahan, kuten tunnettua, on jo lyhyt- aallot päiväliikennettä varten. Asioiden nykyisellään ollen täytyy sanominen jäädä odottamaan yötä, jotta ne voitaisiin antaa suo- raan osoitamaahan, tahi sitten on ne lähetettävä pitkillä aalloilla lähimmän rannikkoaseman kautta, mikä useimmissa tapauksissa kohottaa huomattavasti sanomamaksuja.

Kun kipinälähettimien kuolinvuosi on 1940, on laivoihin jo nyt alettu yhä enemmän ja enemmän asentamaan putki- ja samalla myös lyhytaaltolähettämiä. Tämä johtuu myös siitä, että varus- tajat käsittävät lyhyaalto-laitteiden tarjoamat edut. Mutta vali- tettavaa kylläkin, ei varustajataholla näytä vielä oltvan tietoisia siitä, että laitteiden tarjoamat edut ovat vieläkin huomattavam- mat, jos lähettimeen hankitaan myöskin päiväaallot, jotka eivät pienimmälläkään tavalla nosta lähettimen rakennuskustannuksia. Ja maan johtava radiotehdas osoittaa myös kaukonäköisyyden puutetta siinä, ettei se ilman muuta rakenna lähettämiinsä päivä- aaltoja. On ikävää todeta, kuinka uusia laitteita rekennetaan ja asennetaan laivoihin ja jokainen niistä on tarkistettu vain yö- sähkötystä varten. Muissa maissa on jo aikoja sitten tultu siihen, että lähettimissä on myös päiväaallot. Kun Suomi on esimerkiksi radiopuhelimeen nähden tällä hetkellä edelläkävijämaa, niin on valitettavaa, että todellisissa lyhytaaltoliikenteessä olemme sen sijaan jääneet pahasti jälkeen.

Nykyisin on vain aniharvalla suomalaisella laivalla päiväaallot ja näilläkin laivoilla on joko ruotsalaisten tai yksityisten henki- löiden rakentamat lähetimet. Ei siis ole kovinkaan monta lai- vaa, jotka ainakaan aluksi voivat käyttää hyväkseen OHM:n päiväyhteyksiä, joilla mahdollisesti jo ensi talvena ryhdytään kokeilemaan. Mutta toivottavaa on, että lyhytaaltolaivojemme sähköttäjät esittävät pyynnön saada lähettämiinsä ainakin 24 met- rin aallon, jonka hankinta ei pitäisi tuottaa mainittavampia vai- keuksia. — Jo aikaisemmin selvittelin päiväaaltojen tarjoamia etuja, haluan kuitenkin vielä lisätä, että ne tulisivat luultavasti- kin suosituimmiksi kuin 36 metriä, jolta nykyisin vaihdamme sanomia Suomeen. Näin ainakin eurooppalaisilla vesillä liikku- vien laivojen suhteen, joissa ei suinkaan ole mikään nautinto sähköttäjälle aamusta kello 8 saakka jatkuen päivystysaikojen jälkeen istua vielä pitkälle yöhön, selvittääkseen sanomistaan Suo- meen. Lisäksi on vielä osoittautunut, että määrättyinä vuoden- aikoina ja eri vesialueilta voi olla melkein pä mahdotonta saada yhteyttä yöllä 36 metrillä. Silloin olisi mainiota, jos olisi käy- tettävänä aamu- tai iltapäiväaalto.

Allekirjoittanut, jolla on ollut hoidettavana Hellbergin T 3/500 85—900 metrin lähetin, vaihtoi 3 vuoden ajan sanomia 24 metrin aallolla aina 4000 mpk etäisyyksillä ilman että lähetti- messä tehtiin pienimpiäkään muutoksia. Kun näet huomasin, että 48 metrin "yliaalto" oli hyvin voimakas 24 metrillä, kytkin 14 metrin pituisen vastaanottoantennin lähettimeen, käytn mahdol- lisimman pientä tehoa ja kutsuin sitten erästä 24 metrin asemaa. Ihmeekseni sainkin heti vastauksen. Niin oli siis 24 metriäni kunnossa ja tällä aallolla lähetin sitten sanomia sekä Ameriik- kaan että Eurooppaan yli Atlantin. Luulin aluksi, että koko konsti oli siinä, että käytän lyhyttä antennia ja siksi työskente- linkin sillä parisen vuotta. Mutta sitten kerran kun lähetin WX-MSG:ni WCC:lle Azorien seuduilta ja kun yhteys oli jo päättynyt, huomasin, että olin unohtanut kytkeä lyhyen antennin ja olin siis työskennellyt keskellä päivää suurella antennilla 48

LIITON TOIMIHENKILÖT. Liiton sihteerit ja rahaston- hoitaja: Erkki Koivisto, Helsinki, Huvilakatu 6, as. 3, puhelin 22 830. Puheenjohtaja: Weiho Meklin, Hanko, Bromarvinkatu 49, puhelin 174. Varapuheenjohtaja: Yrjö Luomanmäki, Helsinki, Vironkatu 8 C 46.

PAIKKOJEN VÄLITYKSESTÄ huolehtii sihteerit. Paik- koja välitetään yksinomaan laivoihin.

VIRKAMERKEJÄ saatavissa sihteeriltä, hinta Smk. 65: —. Liiton jäsenmerkin hinta on nyt Smk. 80: —. Merkkejä saata- vana joko sihteeriltä tai suoraan Suomen Kultaseppä Oy:ltä, os. Aleksanterink. 15, Helsinki.

KEHOITUS. I.F.R:n vuosikokouksessaan tekemän päätöksen mukaisesti kehoitetaan OH-laivoja olemaan avustamatta perä- mies-sähköttäjiä. Sanomien välityksestä on ehdottomasti perit- tävä ohjesäännön mukainen maksu.

PESTAUS. Varmistukseen siitä, että laivasähköttäjä pää- see nauttimaan palkkaussopimuksen tarjoamia etuja, on pestaus- tilaisuudessa vaadittava pestauskirjaan palkan kohdalle merkin- tää "tariffipalkka" ja pestauskirjassa olevan lauseen "Muita työ- ehtoja mikäli niitä ei ole laissa säännöstellty" jälleen merkintää "tariffiehdot". Pestaus tilaisuudessa on jokaisen itse henkilö- kohtaisesti valvottava, että merkinnät tulevat pestauskirjaan en- nenkuin kirjoittaa nimensä sen alle.

TOIMIPAIKAT 10. 12. -36: s/s Vipunen U. Runko, s/s Airisto E. Kiviranta, s/s Marisa Thorden H. Viljanen, s/s Kemi K. Savolainen, s/s Rigel B. Lindh, s/s Arcturus K. Lindroos, s/s Ariel H. Björklund, s/s Gertrud E. Arento, s/s Dagmar T. Pohjola, s/s Sarmatia E. Eronen, Vaasaradio L. Suutarinen, Aero O.Y. Turku E. Hartikainen, s/s Wisa A. Kivinen, s/s Tilda L. Jormakka.

VAPAINA 10. 12. -36: H. Markkula, E. Laitinen. UUSI JÄSEN: Radiosähköttäjä Karl Bertel Johannes Lindh on hyväksytty S.R.L:n jäseneksi, jäsennumero 195.

UUDEN 1936 JÄSENMAKSUN OVAT SUORITTA- NEET: A. Mäkelä, L. Fröjdman, J. Ahlblad, A. Holmberg, M. Viljanen, A. Suomi, P. Lannes, I. Lounasmaa, H. Holmgren, H. Soljo, V. Finer, K. Suhonen, U. Laakso, J. Holopainen, K. Suvanto, N. Grönlund, T. Lilja, H. Björklund, T. Pohjola, E. Hannikainen, E. Kärenius, E. Kiviranta, L. Vuorela, V. Ko- roma, N. Hämäläinen, T. Illi, O. Ääri, A. Heimo, H. Mark- kula, R. Liukkonen, E. Hakulinen, Chr. Sundblad, B. Blomqvist, K. Blomqvist.

RÄSTEJÄ OVAT SUORITTANEET: T. Pohjola, L. Fröjdman, B. Edelman, J. Ahlblad, H. Peltonen, T. Aalto, A. Holmberg, E. Holmlund, E. Seppänen, L. Elsinen, N. Grön- lund, H. Björklund, K. Blomqvist, L. Koskela.

HUOM.! Jäseniä kehoitetaan tarkasti huomioimaan toisessa paikkaa lehteä oleva vuosikokouksen päätös jäsenmaksujen suo- rituksen suhteen.

metrin aallolla. Sen jälkeen en enää käyttänyt vastaanottoanten- nia, vaan sähkötin päivällä 36 metrillä silloin kun halusin yh- teyttä 18:lla, 48:lla kun halusin 24 ja 57:llä kun pyrin 27:lle ja erikoisestikin toimi "24 metriäni" mainiosti. 18 ja 27 oli QSB ja ääni hyvin huono, mutta 24:llä sain sen sijaan hyviä raportteja.

Ollessani kerran yhteydessä Jupiter Radion WMR:n kanssa Floridassa, jonne matkaa oli noin 1900 mpk, pyysin heitä kuun- telemaan puhelintani 24 metrillä. Asema kuuli minut erinomai- sesti ja modulointini oli kuulemma "very good". Kun ilmoitin, että en suinkaan puhunut 24:llä, vaan että 48:n yliaalto oli niin voimakas, sain vastaukseksi: "hi, hi, hw is it possible?". Ihmeel- listä se tosiaankin on, mutta silti tosiasia.

G. Moliis.